

ارزیابی سیاست‌های پولی در شرایط شوک نرخ ارز: رویکرد *MDSGE

احمد جعفری‌صمیمی^۱

حسین توکلیان^۲

*رضیه حاجی‌کرمی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۶/۱۳ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۱/۲۴

چکیده

این مطالعه اثر شوک نرخ ارز بر متغیرهای کلیدی کلان اقتصادی را با در نظر گرفتن مبحث درجه عبور ناقص نرخ ارز، در قالب یک الگوی تعادل عمومی پویای تصادفی چندبخشی کینزی جدید که مناسب با اقتصاد ایران طراحی شده است، تحت دو سناریوی سیاست‌گذاری براساس صلاحیت و تعهد مورد بررسی قرار می‌دهد. در این مطالعه درجه عبور ناقص نرخ ارز از طرق وجود چسبندگی اسمی در مورد قیمت‌های وارداتی و مدل‌سازی مسیر اثرگذاری تغییرات نرخ ارز بر یک اقتصاد باز در نظر گرفته می‌شود. بدین‌منظور، ضرایب الگوی موردنظر به روش بیزین و با استفاده از داده‌های منتشر شده بانک مرکزی در دوره زمانی ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۳ تخمین زده شده‌اند. سپس مدل تحت دو سیاست‌گذاری صلاحیت و تعهد شبیه‌سازی شده و اثر شوک نرخ ارز بر متغیرهای کلیدی اقتصاد در این دو حالت با یکدیگر مقایسه شده‌اند.

نتایج حاصل از پژوهش حاکی از آن است که اثر اولیه شوک واردہ به نرخ ارز بر تمامی متغیرها طبق هر دو سناریو تقریباً یکسان است ولی در حالت صلاحیت بازگشت به مسیر بلندمدت نیازمند زمان بیشتری است. همچنین بده بستان بین تولید و تورم تحت سیاست تعهد مطلوب‌تر از حالت صلاحیت بوده و نیز سیاست صلاحیت در یک اقتصاد باز به نسبت یک اقتصاد بسته ذاتاً پایداری کمتری دارد.

کلیدواژه‌ها: درجه عبور ناقص نرخ ارز، مدل تعادل عمومی پویای تصادفی، تخمین بیزین، ایران، سیاست‌گذاری صلاحیت و تعهد.

طبقه‌بندی JEL: F41, C52, E31

Email: Jafarisa@umz.ac.ir

۱. استاد گروه اقتصاد دانشگاه مازندران

Email: tavakolyianh@ut.ac.ir

۲. استادیار گروه اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی

Email: m_hajikarami@yahoo.com

۳. دانشجوی دکتری اقتصاد دانشگاه مازندران (نویسنده مسؤول)

* مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده مسؤول می‌باشد.

۱. مقدمه

شوک‌های داخلی پولی و غیرپولی نظیر شوک تکنولوژی، شوک نرخ بهره، شوک مخارج دولت و شوک های خارجی نظیر شوک تورم بین‌المللی، شوک نرخ ارز، شوک نرخ بهره بین‌المللی یا شوک قیمت نفت می‌تواند اقتصادهای مختلف را بنا به ساختار آن‌ها در مقیاس‌های مختلف تحت تأثیر قرار دهد. گفتنی است سیاست اتخاذ شده توسط بانک مرکزی نیز می‌تواند در تشیدی یا کنترل این اثرات مؤثر باشد. لذا این مطالعه قصد دارد از بین شوک‌های خارجی اثر شوک نرخ ارز را به عنوان یکی از منابع ایجاد نااطمینانی در شرایط استفاده از دو نوع سیاست‌گذاری جایگزین مورد بررسی قرار دهد. بدین منظور سعی دارد تا با مدل‌سازی این بخش از تعاملات اقتصادی در چارچوب یک مدل تعادل عمومی پویای تصادفی، نحوه عملکرد بانک مرکزی را تحت دو سناریوی سیاست‌گذاری براساس تعهد و صلاحیت مورد ارزیابی قرار دهد.

به منظور بررسی اثر تکانه نرخ ارز بر متغیرهای کلان اقتصادی تحت دو سناریوی سیاست‌گذاری یاد شده، از داده‌های فصلی دوره ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۳ بانک مرکزی، استفاده می‌شود.

ساختار کلی پژوهش بدین شکل است: بخش دوم به ادبیات موضوع شامل مبانی نظری و شواهد تجربی می‌پردازد و در بخش سوم، مدل و داده‌های مورد استفاده تبیین می‌شود. بخش چهارم نیز شامل نتایج الگو و نتیجه‌گیری است.

۲. ادبیات موضوع

۲-۱. سیاست صلاحیت و تعهد در مواجهه با شوک نرخ ارز^۱

پرسش اصلی در این بحث آن است که آیا سیاست پولی باید توسط قواعد شناخته شده و از قبل معین هدایت شود و یا به صلاحیت سیاست‌گذاران سپرده شود. مطالعات مختلفی در این زمینه صورت گرفته و اقتصاددانان مختلف در این زمینه نظریات متفاوتی ارائه کرده‌اند. همچنین طی سال‌های مختلف، قواعد پولی متعددی مطرح شده است. هنوز در مورد معنی دقیق اصطلاح قاعده پولی توافق وجود ندارد، اما از دیدگاه جان تیلور^۲ که یکی از معروف‌ترین قواعد پولی را مطرح کرده و قاعده‌وی مبنای بسیاری از مطالعات روز دنیا در این زمینه و همچنین سیاست‌گذاری‌های بانک‌های مرکزی است، قاعده پولی برنامه‌ای است که شرایطی را که تحت آن سیاست‌گذار پولی باید اهداف میانی سیاست پولی را تغییر دهد، به روشنی هرچه تمام‌تر مشخص می‌کند. در دو دهه‌ی اخیر، استفاده از قواعد سیاست پولی برای ارزیابی و توصیف عملکرد سیاستی بانک‌های مرکزی در کشورهای پیشرفته اقتصادی به سرعت رشد و

1. Rule Vs Discretion
2. John Taylor

گسترش یافته و به طور مکرر توسط سیاست‌گذاران پولی مورد استفاده قرار گرفته است؛ بنابراین پرداختن به این مهم در اقتصاد ایران می‌تواند از اهمیت بالایی برخوردار باشد. بهمنظور آشنایی با نحوه بررسی اثر شوک نرخ ارز تحت دو ستاریوی متفاوت سیاست‌گذاری-صلاحیید و تعهد- ابتدا یک اقتصاد باز مدل‌سازی می‌شود که سه معادله اساسی برای ترسیم یک اقتصاد باز کینزی جدید را دارا باشد. بدین‌منظور در این بخش به پیروی از گیندر^۱ (۲۰۰۶)، یک مدل مرتبط با یک اقتصاد باز کوچک معرفی می‌شود. همه متغیرها به استثنای نرخ بهره اسمی به صورت لگاریتمی بیان شده و تمام پارامترها مثبت هستند.

$$\pi_t = E_t \pi_{t+1} + ay_t + bq_t + u_t \quad (1)$$

$$\pi_t = E_t \pi_{t+1} + ay_t + bq_t + u_t \quad (2)$$

$$R_t - E_t \pi_{t+1} = R_t^f - E_t \pi_{t+1}^f + E_t q_{t+1} - q_t + \varepsilon_t \quad (3)$$

که:

$$y_t = \text{شکاف تولید واقعی}$$

$$\pi_t = \text{نرخ تورم داخلی در زمان } t \text{ است که به صورت } p_t - p_{t-1} \text{ محاسبه می‌شود.}$$

$$E_t \pi_{t+1} = \text{انتظارات از } \pi_{t+1} \text{ که در زمان } t \text{ شکل گرفته است.}$$

$E_t \pi_{t+1}^f = \text{انتظارات شکل گرفته در مورد نرخ تورم خارجی برای دوره } t+1 \text{ که در دوره } t \text{ شکل گرفته است.}$

$$R_t = \text{نرخ بهره داخلی در زمان } t.$$

$$R_t^f = \text{نرخ بهره خارجی در زمان } t.$$

$q_t = \text{نرخ ارز حقیقی که به صورت } s_t - p_t \text{ تعریف می‌شود و } s_t \text{ نرخ ارز اسمی (بول داخلی در ازای هر واحد پول خارجی) است، } p_t^f \text{ سطح قیمت‌های خارجی و } p_t \text{ سطح قیمت‌های داخلی است.}$

$E_t q_{t+1} = \text{انتظارات شکل گرفته نسبت به نرخ ارز حقیقی دورهی بعد است که در زمان } t \text{ شکل گرفته است و } u_t, v_t \text{ و } \varepsilon_t \text{ اختلالات تصادفی هستند.}$

معادله‌ی یک منحنی فیلیپس آینده‌نگر کینزین‌های جدید برای یک اقتصاد باز را نشان می‌دهد. در این اقتصاد تولید حقیقی توسط بنگاه‌هایی که به صورت رقابت احصاری فعالیت می‌کنند تولید می‌شود. این بنگاه‌ها قیمت تولیدات خود را با هدف حداقل کردن تابع هزینه تعیین می‌کنند. مشخصه‌ی ویژه‌ی منحنی فیلیپس اقتصاد باز این است که به غیر از مسیر اثر تقاضا، دارای یک کانال مستقیم اثرگذاری نرخ ارز حقیقی بر تورم داخلی است. معادله‌ی دوم یک منحنی IS برای یک اقتصاد باز را نشان می‌دهد

که تقاضا تابعی از نرخ بهره حقیقی و همچنین نرخ ارز حقیقی است. معادله سوم نیز که همان رابطه‌ی نرخ بهره‌ی ناپوششی یا (UIP)^۱ است.

ترجیحات سیاست‌گذار

ترجیحات سیاست‌گذار تحت تأثیر شکاف تولید حقیقی و انحراف تورم داخلی از تورم هدف است. به عبارتی تابع زیانی که در صدد به حداقل رساندن آن است به صورت زیر است:

$$\frac{1}{2} E_t \left[\sum_{i=0}^{\infty} \beta^i [y_{t+i}^2 + \mu \pi_{t+i}^2] \right] \quad (4)$$

مقدار هدف شکاف تولید حقیقی برابر با صفر است، به این معنی که سیاست‌گذار تلاش می‌کند که سطح تولید در سطح بالقوه آن باشد. همچنین فرض می‌شود که میزان بالقوه تولید و تورم هدف ثابت باشد. نوسانات نرخ ارز حقیقی مستقیماً تابع زیان وارد نشده علت هم این است که تغییرات نرخ ارز حقیقی در تغییرات شکاف تولید منعکس شده است.

سیاست‌گذاری تحت صلاح‌حید

بهینه‌یابی دوره به دوره و ثابت فرض کردن انتظارات در هر دوره، مشخصه‌ی اصلی سیاست‌گذاری تحت صلاح‌حید در یک چارچوب آینده‌نگر است.

برای نشان دادن نحوه‌ی عملکرد سیاست صلاح‌حید در یک اقتصاد باز، قیود موجود در یک معادله خلاصه می‌شود. به این نحو که ابتدا معادله نرخ بهره ناپوششی براساس نرخ ارز حقیقی حل شده و سپس در منحنی فیلیپس و منحنی IS جایگزین می‌شود. سپس رابطه‌ی IS برای نرخ واقعی انتظاری بهره $(R_t - E_t \pi_{t+1})$ حل و در ادامه آن‌چه به‌دست می‌آید در منحنی فیلیپس قرار داده شده و نتایج به صورت زیر حاصل می‌شود:

$$\begin{aligned} \pi_t = & \left(a + \frac{b}{a_1 + a_2} \right) y_t + E_t \pi_{t+1} + \left[\frac{ba_1}{a_1 + a_2} (R_t^f - E_t \pi_{t+1}^f + E_t q_{t+1} + \varepsilon_t) \right] \\ & - \frac{b}{a_1 + a_2} (E_t y_{t+1} + v_t) + u_t \end{aligned} \quad (5)$$

زمانی که سیاست‌گذاری از نوع صلاح‌حید باشد، سیاست‌گذار انتظارات مردم نسبت به مقادیر آینده‌ی متغیرهای y_t , π_t و q_t را ثابت و داده شده فرض می‌کند. بنابراین رابطه بالا را می‌توان به صورت زیر بازنویسی کرد:

$$\pi_t = \left(a + \frac{b}{a_1 + a_2} \right) y_t + f_t \quad (6)$$

---

1. uncovered interest rate parity condition

توجه داشته باشید که می‌توان تابع هدف را نیز به دو بخش تقسیم کرد به‌طوری که مقادیر آینده‌ی متغیرهای درون را مستقل از اقدام سیاستی امروز باشند.

$$\frac{1}{2} [y_t^2 + \mu \pi_t^2] + F_t \quad (7)$$

بنابراین مسأله‌ی سیاست‌گذاری تحت صلاح‌حید به یک مسأله‌ی بهینه‌یابی تک دوره‌ای به‌صورت زیر تبدیل می‌شود:

$$\begin{aligned} & \min_{y_t, \pi_t} \frac{1}{2} [y_t^2 + \mu \pi_t^2] + F_t \\ & \pi_t = a + \frac{b}{a_1 + a_2} y_t + f_t \end{aligned} \quad \text{نسبت به:}$$

ترکیب دو شرط مرتبه اول، یک رابطه‌ی سیستماتیک منفی بین شکاف تولید و شکاف تورم ایجاد می‌کند.

$$y_t = -\mu(a + \frac{b}{a_1 + a_2})\pi_t \quad (8)$$

ضریب نرخ تورم میزان زیان مربوط به y_t را که سیاست‌گذار حاضر به تحمل آن در صورت فراتر رفتن تورم از سطح صفر است را نشان می‌دهد. چند واقعیت قابل تأمل در ارتباط با این رابطه تحت حالت صلاح‌حید وجود دارد:

الف- اگر کanal اثرگذاری نرخ ارز در منحنی فیلیپس حذف شود، به عبارتی اگر $b = 0$ باشد، آن‌گاه ارتباط بهینه بین تولید حقیقی و نرخ تورم در اقتصاد باز و بسته مشابه می‌شود و در این حالت ضریب تورم به μa - تبدیل می‌شود. اگر $b > 0$ باشد، همه‌ی پارامترهای مدل روی ضریب π اثر دارند ولی در اقتصاد بسته فقط پارامتر مربوط به تقاضای اضافی در منحنی فیلیپس روی ضریب π اثر دارد.

ب- زمانی که $b < 0$ باشد، ضریب روی نرخ تورم در یک اقتصاد باز بزرگ‌تر از یک اقتصاد بسته است،

$$\mu(a + \frac{b}{a_1 + a_2}) > \mu a$$

ج- هر چه دو پارامتر a و b در منحنی فیلیپس بزرگ‌تر باشد، سیاست‌گذار زیان بیشتری را برای بالا بردن تورم از سطح تورم هدف باید تحمل کند و بالعکس هر چه حساسیت تولید واقعی نسبت به نرخ واقعی بهره و ارز بیشتر باشد، زیان تولیدی کمتری در ازای فراتر رفتن تورم از تورم هدف متحمل می‌شود و طبیعتاً بیزاری بیشتر از انحراف تورم از تورم هدف (مل)، این ضریب را افزایش می‌دهد.

د- در یک اقتصاد بسته ارتباط معکوس بین تولید حقیقی و تورم در شرایط بهینه‌یابی تنها به شوک قیمت تمام شده^۱ بستگی دارد درحالی که در اقتصاد بسته حتی در صورت عدم وجود کanal تقاضای اضافی

1. Cost-push shocks

($a = 0$) باز این ارتباط معکوس بین تورم و تولید تحت سیاست صلاح‌دید وجود دارد. فرض کنید، $0 > v_t$ است. آن‌گاه تولید حقیقی افزایش نرخ بهره را به همراه خواهد داشت که خود منجر به افزایش نرخ ارز و کاهش تورم می‌شود. بنابر این تولید حقیقی و تورم در جهت مخالف تغییر می‌کنند. برای به دست آوردن فرم خلاصه شده‌ی معادلات مربوط به متغیرهای درون‌زا، شرط بهینه‌بازی یعنی معادله‌ی (۸) با معادله‌ی (۵) ترکیب می‌شود. بدین ترتیب ضرایب مربوط به شکاف تولید و تورم نسبت به شوک‌ها که در جدول ۱ خلاصه شده است، به دست می‌آید. نتایج ارائه شده تفاوت اساسی بین اقتصاد باز و بسته را برجسته‌تر می‌کنند. درحالی که در اقتصاد بسته نرخ تورم و شکاف تولید تنها به نوسانات شوک هزینه و اکتشاف نشان می‌دهند، در اقتصاد باز این دو متغیر درون‌زا به همه‌ی اختلالات و شوک‌های موجود در مدل واکنش نشان می‌دهند. به عبارتی اختلالات طرف تقاضا- چه داخلی و چه خارجی- به دلیل حضور کانال مستقیم اثرگذاری نرخ ارز در منحنی فیلیپس، به‌طور کامل تثبیت نمی‌شوند. هر تغییری در نرخ حقیقی بهره حتی در زمان عدم‌حضور شوک طرف تقاضا، باعث تغییر نرخ ارز شده و خود مستقیماً تورم را تحت تأثیر قرار می‌دهد و میزان این تأثیر مستقیم نرخ ارز به اندازه‌ی پارامتر b بستگی دارد و چنان‌چه $b=0$ باشد، آن‌گاه این امکان فراهم می‌شود که در مواجهه با شوک طرف تقاضا سیاست پولی بتواند مجدداً ثبات کامل را به اقتصاد برگرداند.

جدول ۱: واکنش نرخ تورم و شکاف تولید به شوک‌های مدل: در حالت سیاست صلاح‌دید

شوک	نرخ تورم (π_t)	شکاف تولید (y_t)
IS(v_t)	$-\frac{b}{D}$	$\frac{b\mu(a + (b/a_1 + a_2))}{D}$
Cost-push(u_t)	$\frac{a_1(1 - \phi) + a_2}{D}$	$-\frac{(a_1(1 - \phi) + a_2)\mu(a + (b/a_1 + a_2))}{D}$
UIP(ε_t)	$\frac{a_1 b}{D}$	$-\frac{ab\mu(a + (b/a_1 + a_2))}{D}$
Foreign Inflation (π_t^f)	$\frac{-a_1 b \phi}{D}$	$\frac{ab\phi\mu(a + (b/a_1 + a_2))}{D}$
$D = b\mu[a + (b/a_1 + a_2)](1 - \phi) + (a/a_1 + a_2)((1 - \phi)a_1 + a_2)] + (a_1(1 - \phi) + a_2)(1 - \phi + a^2\mu)$		

سیاست‌گذاری تعهد

در حالت تعهد سیاست‌گذار یک قاعده سیستماتیک را دنبال می‌کند به‌طوری که دغدغه‌ی او انحراف تورم و شکاف تولید از مقادیر هدف آنهاست. قاعده‌ی سیاستی روی دو متغیر هدف تمرکز داشته و یک فرم خطی ساده پیدا می‌کند، به‌نحوی که:

$$\theta y_t + \pi_t = 0 \quad (9)$$

یک تفاوت اساسی که سیاست‌گذاری براساس تعهد را از حالت صلاح‌دید متمایز می‌کند، نقش انتظارات در مدل است. در حالت صلاح‌دید سیاست‌مدار براساس انتظارات داده شده و ثابت عمل می‌کند زیرا قادر نیست مرتباً آنها را مدیریت کند. در مقابل، تحت تعهد، انتظارات از مقادیر آینده‌ی تورم و تولید و نرخ ارز حقیقی، خاص^۳ سیستم و به صورت درون زا در سیستم لحاظ می‌شود و ویژگی موقتی بودن اختلالاتی که اقتصاد را تأثیر قرار می‌دهد، در تعیین این انتظارات بسیار مهم است. فرض می‌شود که همه‌ی شوک‌ها از یک فرآیند گام تصادفی مرتبه اول تبعیت می‌کنند.

در ادامه، معادله شماره‌ی (۹) با معادلات IS، فیلیپس و UIP ترکیب شده و برای به دست آوردن مقادیر انتظارات آینده از نرخ تورم، تولید و نرخ ارز واقعی، مجدد راه حل‌های احتمالی برای سه متغیر درون زا به نحوی که براساس حداقل متغیر وضعیت باشند، به دست می‌آید.
راه حل مربوط به y_t در جدول ۲ آورده شده است.^۳. واضح است که ضرایب مربوط به اختلالات تصادفی به پارامتر سیاستی، θ و پارامتر ضریب خود رگرسیون، Φ بستگی دارد.
قبل از معرفی هدف سیاست‌گذار، اجازه دهید ابتدا، تابع زیان به صورت متفاوتی بازنویسی شود.

$$\frac{1}{2}E_t \left[\sum_{i=0}^{\infty} \beta^i [y_{t+i}^2 + \mu \pi_{t+i}^2] \right] = (1 + \mu \theta^2) y_t^2 E_t \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\beta^i y_{t+i}^2}{y_t^2} \quad (10)$$

مرحله بعد شامل جایگذاری شکل خلاصه شده‌ی معادله‌ی y_t در تابع هدف است. در حالت تعهد، سیاست‌گذار پارامتر سیاستی θ را به‌گونه‌ای تعیین می‌کند که تابع هدف خود را حداقل کند. بدین ترتیب هدف سیاست‌گذار تحت تعهد را می‌توان به شکل زیر بیان کرد:

$$\min_{\theta} \frac{(1 + \mu \theta^2)[b v_t - (a_1(1 - \phi) + a_2)u_t + a_1 b \phi \pi_t^f - a_1 b (\varepsilon_t + R_t^f)]^2}{[(a_1(1 - \phi) + a_2)(\theta(1 - \phi) + a) + b(1 - \phi)]^2} L_t$$

که در اینجا $L_t = E_t \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\beta^i y_{t+i}^2}{y_t^2}$ است که پارامتر θ در درون آن وجود ندارد. پس جواب مسئله‌ی حداقل کردن به این صورت خواهد بود:

$$\theta^c = \frac{1 - \phi}{\mu[a + \frac{b(1-\phi)}{a_1(1-\phi)+a_2}]} \quad (11)$$

اگر به معادله‌ی (۹) برگردید و معادله‌ی (۱۱) را در آن جایگزین کنید، خواهید داشت:

1. systematically
2. endemic

۳. به منظور اطلاع از جزئیات محاسبات، به مطالعه‌ی گرتلر (۲۰۰۶) مراجعه گردد.

$$y_t = -\frac{\mu}{1-\phi} \left[a + \frac{b(1-\phi)}{a_1(1-\phi) + a_2} \right] \pi_t \quad (12)$$

معادله (۱۲) در واقع ارتباط بهینه بین تولید حقیقی و نرخ تورم را در یک اقتصاد باز تحت سیاست تعهد نشان می‌دهد. همچنین جدول شماره (۳) نشان می‌دهد که چگونه نرخ تولید واقعی و نرخ تورم، به ترتیب به اختلالات تصادفی در حالت تعهد پاسخ می‌دهند. پاراگراف بعدی به دنبال برجسته‌تر کردن اختلافات اساسی بین سیاست صلاح‌دید در مقابل سیاست براساس تعهد است.

جدول ۲: فرم خلاصه شده برای تولید حقیقی

شوک	شکاف تولید (y_t)
IS(v_t)	b
Cost-push(u_t)	$\frac{(a_1(1-\phi) + a_2)(\theta(1-\phi) + a) + b(1-\phi)}{(a_1(1-\phi) + a_2)(\theta(1-\phi) + a) + b(1-\phi)}$
UIP(ε_t)	$\frac{-a_1 b}{(a_1(1-\phi) + a_2)(\theta(1-\phi) + a) + b(1-\phi)}$
Foreign Inflation (π_t^f)	$\frac{\phi a_1 b}{(a_1(1-\phi) + a_2)(\theta(1-\phi) + a) + b(1-\phi)}$

نکته: جایگزینی معادله برای y_t در قاعده‌ی سیاست منجر به فرم خلاصه شده برای نرخ تورم می‌شود: $y_t = -\theta y_t$

جدول ۳. واکنش‌های نرخ تورم و شکاف تولید به اختلالات مدل: حالت تعهد

شوک	نرخ تورم (π_t)	شکاف تولید (y_t)
IS(v_t)	$-\frac{b}{C}$	$\frac{b(\mu/1-\phi)(a + (b(1-\phi)/a_1(1-\phi) + a_2))}{C}$
Cost-push (u_t)	$\frac{a_1(1-\phi) + a_2}{C}$	$-\frac{(a_1(1-\phi) + a_2)(\mu/1-\phi)(a + (b(1-\phi)/a_1(1-\phi) + a_2))}{C}$
UIP(ε_t)	$\frac{a_1 b}{C}$	$-\frac{a_1 b(\mu/1-\phi)(a + (b(1-\phi)/a_1(1-\phi) + a_2))}{C}$
Foreign Inflation (π_t^f)	$-\frac{a_1 b \phi}{C}$	$\frac{a_1 b \phi (\mu/1-\phi)(a + (b(1-\phi)/a_1(1-\phi) + a_2))}{C}$

که:
 $C = b\mu(a + (b(1-\phi)/a_1(1-\phi) + a_2) + a) + ((1-\phi)a_1 + a_2)((1-\phi) + a^2\mu/1-\phi))$

بررسی شرایط بهینه تحت حالت صلاح‌دید (معادله ۸) و تعهد (معادله ۱۳) نشان می‌دهد که آنها زمانی متفاوت هستند که $\Phi \neq 0$ باشد. بنابراین برای اینکه رفتار تولید حقیقی و نرخ تورم تحت دو سیاست صلاح‌دید و تعهد متفاوت باشد لازم است که اختلالات تصادفی حداقل از گام تصادفی مرتبه اول تبعیت کنند یا به عبارتی حافظه دار لحاظ شوند. مهم‌تر از همه این که زمانی که $\Phi > 0$ است، ضریب مربوط به نرخ تورم در بهینه یابی در حالت تعهد بزرگ‌تر از حالت صلاح‌دید است.

مجدد منحنی فیلیپس را برای اقتصاد باز در نظر بگیرید. تکرار معادله‌ی یک معادل است با:

$$\pi_t = E_t \sum_{i=0}^{\infty} a y_{t+i} + b q_{t+i} + u_{t+i} \quad (1-\text{الف})$$

راه حل‌های مربوط به y_{t+1} و q_{t+1} که براساس حداقل متغیرهای وضعیت هستند را در رابطه‌ی فیلیپس جایگزین می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \pi_t &= E_t \sum_{i=0}^{\infty} a(\gamma_{10} v_{t+i} + \gamma_{11} u_{t+i} + \\ &\quad \gamma_{12} \varepsilon_{t+i} + \gamma_{13} \pi_{t+i}^f) + b(\gamma_{30} v_{t+i} + \gamma_{31} u_{t+i} + \gamma_{32} \varepsilon_{t+i} + \gamma_{33} \pi_{t+i}^f) + u_{t+i} \end{aligned} \quad (1-\text{ب})$$

که فرم خلاصه شده آن خواهد بود:

$$\pi_t = \frac{(a\gamma_{10} + b\gamma_{30})}{1-\phi} v_t + \frac{(a\gamma_{11} + b\gamma_{31} + 1)}{1-\phi} u_t + \frac{(a\gamma_{12} + b\gamma_{32})}{1-\phi} \varepsilon_t + \frac{(a\gamma_{13} + b\gamma_{33})}{1-\phi} \pi_t^f \quad (1-\text{ج})$$

یا به عبارتی:

$$\pi_t = \frac{a}{1-\phi} y_t + \frac{b}{1-\phi} q_t + \frac{1}{1-\phi} u_t \quad (1-\text{د})$$

معادله‌ی (1-د) ارتباط بین نرخ تورم، تولید حقيقی و نرخ ارز حقيقی تحت سیاست صلاح‌دید را نشان می‌دهد. با توجه به این معادله، کاهش در شکاف تولید و کاهش نرخ ارز حقيقی (افزایش ارزش پول داخلی) با کاهش نرخ تورم همراه است. از مقایسه‌ی ضرایب سمت راست معادله‌ی (1-د) با همتایان خود در شرایط سیاست صلاح‌دید:

$$\pi_t = a y_t + b q_t + E_t \bar{\pi}_{t+1} + u_t \quad (5-1)$$

کاملاً آشکار است که ضرایب مربوط به تولید واقعی و نرخ ارز حقيقی در حالت تعهد بزرگ‌تر از حالت صلاح‌دید است.

$$\frac{a}{1-\phi} > a \quad \text{و} \quad \frac{b}{1-\phi} > b \quad (13)$$

حساسیت بیشتر نرخ تورم تحت حالت صلاح‌دید نتیجه‌ی مستقیم اثر قاعده‌ی سیاستی بر انتظارات از تحولات مقدار آینده‌ی تولید حقيقی و نرخ بهره است.

دومین تفاوت اساسی بین سیاست تعهد و صلاح‌دید از معادله‌ی بده بستان بین تورم و تولید و ضرایب مربوط به اختلالات در معادلات π_t, y_t, q_t ناشی می‌شود. از مقایسه‌ی ضرایب جداول ۱ و ۳ مشخص می‌شود که نرخ تورم نسبت به شوک‌ها در حالت سیاست تعهد حساسیت کمتری نسبت به حالت صلاح‌دید دارد و کمتر تحت تأثیر قرار می‌گیرد. درحالی که صورت کسر در هر دو استراتژی برای ضرایب یکسان است، مخرج در حالت تعهد، آشکارا بزرگ‌تر است. در مقابل تولید حقيقی در حالت تعهد نسبت به صلاح‌دید

نسبت به شوک‌ها ناپایدارتر است. بنابراین در حالت تعهد، تورم به مقدار هدف خود نزدیک‌تر است در حالی که شکاف تولید در حالت صلاح‌حید کمتر است. به عبارتی در حالت صلاح‌حید بیشتر تمایل به سمت تثبیت تولید واقعی وجود دارد.

اکنون که نحوه‌ی عملکرد سیاست‌گذار در حالت صلاح‌حید و تعهد که در بخش‌های بعدی نیز بسیار کمک کننده است، روشن شد در ادامه به معرفی روش تعادل عمومی پویای تصادفی به عنوان ابزاری در جهت رسیدن به هدف مطالعه، پرداخته می‌شود.

۲-۲. شواهد تجربی

در ادامه، برخی مطالعات مرتبط با موضوع که نزدیکی بیشتری با این پژوهش دارند، بررسی می‌شود.

۲-۲-۱- مطالعات انجام شده در خارج

ووکاتیک^۱ (۲۰۰۷) به دنبال یافتن مهم‌ترین مشخصه‌ی مورد نیاز برای مدل‌های تعادل عمومی پویای تصادفی در جهت توضیح نوسانات نرخ ارز و مسیر انتقال این اثر به داده‌های اقتصادی است. وی در مطالعه خود با عنوان تغییرات نرخ ارز در یک مدل DSGE برای یک اقتصاد باز کوچک به دنبال طراحی مدلی به منظور نشان دادن نوسانات نرخ ارز و حضور آن در مدل است. در این مقاله نشان داده شده که بحث چسبندگی قیمت در بخش واردات و تولید داخل مهم‌ترین ویژگی مدل برای نشان دادن اثر نوسانات نرخ ارز است که با حذف آن مدل توانایی کمتری در توضیح اثرگذاری نرخ ارز بر داده‌های اقتصادی دارد.

زمان^۲ و همکاران (۲۰۰۸) در پژوهش خود به منظور بررسی اثر شوک نرخ ارز و شوک نرخ بهره، اقدام به تعریف یک مدل DSGE برای یک اقتصاد باز کوچک و تخمین و کالیبره کردن پارامترها با استفاده از داده‌های فصلی مربوط به سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۶ برای اقتصاد اسلواکی می‌کنند. در مدل آنها ۳ نوع چسبندگی لحظه‌ی شوک را می‌شوند که شامل یک نوع چسبندگی حقیقی و دو چسبندگی اسمی است. بحث چسبندگی اسمی مربوط به بحث شکل‌گیری عادت در رفتار مصرف‌کننده و چسبندگی‌های اسمی است. مربوط به انعطاف‌ناپذیری قیمت‌های تولید داخل و چسبندگی قیمت در کالاهای وارداتی است. مدل به روش بیزین تخمین زده شده است و نمودار توابع واکنش متغیرهای وابسته به شوک نرخ بهره و نرخ ارز استخراج شده است. سپس نتایج مدل با اقتصاد واقعی اسلواکی مقایسه شده است. نویسنده‌گان معتقدند مدل مورد استفاده تمامی واقعیت‌های اقتصاد اسلواکی را پوشش نداده و توسعه مدل را به مطالعات آینده موکول کرده‌اند.

داویس و فوجیوار^۳ (۲۰۱۵) به بررسی اعتبار و شناورسازی نرخ ارز برای دو گروه کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته طی دوره زمانی ۱۹۹۸-۲۰۱۰ پرداختند. نتایج نشان داد که برای یک اقتصاد

1. Vukotic

2. Zeman

3. Davis and Fujiwara

نسبتاً بسته، هدف‌گذاری تورم منجر به رفاه اجتماعی بالاتر می‌شود؛ اما برای یک اقتصاد خیلی باز و دارای تجارت زیاد، هدف‌گذاری نرخ ارز مناسب‌تر است. همچنین در کشورهایی که بانک مرکزی اعتبار کمتری دارد، تمایل به نرخ ارز میخکوب بیشتر است.

بارتولومئو و دیگران (۲۰۱۷)^۱ در مطالعه‌ای با عنوان سیاست بهینه در یک مدل کینزی جدید با انتظارات غیر همگن به دنبال یافتن جوابی برای این سوالات هستند که؛ در دنیاگی که انتظارات ناهمگن است، طراحی سیاست به په شکل است؟ آیا زمانی که انتظارات ناهمگن لحاظ می‌شود، سیاست‌های متعارف کارایی قبلی خود را داشته و یا اینکه زیان رفاهی بیشتری به همراه دارند؟ جواب به این سوالات در چارچوب یک مدل کینزی جدید که در آن کارگزاران دارای انتظارات ناهمگنی هستند، بررسی شده است. به عبارتی با این فرض که تعدادی از کارگزاران دارای انتظارات تطبیقی هستند به مسئله سیاست بهینه پرداخته شده است. در ادامه این مسئله که دستاوردهای سیاست مبتنی بر تعهد نسبت به صلاحیت، چگونه تحت تأثیر درجه‌ی عقلانیت حاکم بر جامعه قرار می‌گیرد بررسی می‌شود. از مقایسه‌ی کارایی رفاهی تحت رژیم‌های مختلف، می‌توان استنباط کرد که همان طور که انتظار می‌رود همچنان رفتار بر اساس تعهد تضمین کننده‌ی زیان رفاهی کمتری در مقایسه با سیاست صلاحیتی است.

۲-۲. مطالعات انجام شده در داخل

خوشیخت و اخباری (۱۳۸۶) نحوه و میزان انتقال تغییرات نرخ ارز به شاخص‌های قیمت مصرف‌کننده و واردات با استفاده از الگوی خودرگرسیون برداری ساختاری و توابع واکنش تکانه‌ای و تجزیه واریانس چولگی به صورت فصلی طی دوره ۱۳۶۹-۱۳۸۳ مورد بررسی قرار دادند. نتایج مطالعه نشان میدهد که انتقال تغییرات نرخ ارز بر شاخص قیمت واردات بیشتر از شاخص قیمت مصرف‌کننده می‌باشد.

توكلی و سیاح (۱۳۸۹) به بررسی تأثیر نوسانات نرخ ارز بر تولید واقعی و ارزش واقعی اقلام تشکیل‌دهنده تقاضای کل کشور می‌پردازند. نوسانات نرخ ارز به دو جزء قابل پیش‌بینی و غیر قابل پیش‌بینی تجزیه شده و تأثیر این نوسانات در کنار دو ابزار سیاست پولی (نقدينگی) و سیاست مالی (مخارج دولت) بر فعالیت‌های اقتصادی کشور مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. مدل اقتصادی یک سیستم معادلات همزمان است که با استفاده از اطلاعات سالانه در سال‌های ۱۳۳۹ تا ۱۳۸۶ برآورد شده است. نتایج نشان می‌دهند که با افزایش نرخ ارز، صادرات غیرنفتی، واکنش منفی و مخارج خانوارها واکنش مثبتی را نشان می‌دهند. واردات کشور نسبت به نوسانات نرخ ارز تأثیرپذیری قابل توجهی را نشان نمی‌دهد. نوسانات نرخ ارز تأثیر چندانی بر تولید واقعی کشور و سرمایه‌گذاری خصوصی ندارد.

صلوی‌تبار و جلالی نائینی (۱۳۹۳) به بررسی کارایی نظام‌های مختلف ارزی براساس کاهش زیان بانک مرکزی در قالب الگوی تعادل عمومی پویای تصادفی با توجه به شرایط اقتصاد ایران پرداختند.

نتایج نشان داد قاعده بهینه پولی تحت نظام‌های ارزی شناور مدیریت شده عملکرد بهتری نسبت به قواعد بهینه پولی تحت نظام‌های ارزی دیگر دارد. بر این اساس، پیشنهاد دادند تصمیم‌گیری بانک‌های مرکزی براساس بازخورد دو قاعده سیاستی، یکی برای نرخ‌های سود اسمی و دیگری برای نرخ تغییر ارزش اسمی ارز، می‌تواند منجر به اجرای بهتری نسبت به الگوهای هدف‌گذاری تورمی یا نرخ ارز ثابت شود.

محمودزاده و صادقی (۱۳۹۵) به مقایسه قواعد پولی جایگزین متناظر با نظام‌های مختلف ارزی برای اقتصاد ایران در یک مدل تعادل عمومی پویای تصادفی در مواجه با شوک‌های داخلی می‌پردازن. بدین منظور واکنش متغیرهای کلیدی اقتصاد نسبت به تکانه‌های داخلی تحت قاعده‌ی تثبیت نرخ ارز و هدف گذاری تورم بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد که تاثیر تکانه‌ها بر متغیرهای اقتصاد کلان به طور معناداری به کanal قواعد پولی بستگی دارد، به طوری که هر یک از تکانه‌ها تحت قاعده‌ی سیاستی تیلور با هدف نرخ ارز منجر به نوسانات بیشتر سرمایه گذاری و تولید کل در دو بخش قابل تجارت و غیر قابل تجارت خواهد شد، اما واکنش تورم و نرخ ارز واقعی تحت این قاعده متقاعد کننده‌تر است. در مجموع می‌توان گفت که قاعده‌ی تیلور با هدف نرخ ارز، در تثبیت نرخ ارز واقعی و تورم از عملکرد بهتری برخوردار است. نتیجه کلیدی آن است که در گذار به سمت نظام ارزی شناور آزاد، مقامات پولی ایران از نظام ارزی میانه استفاده کنند.

۳. روش تحقیق و معرفی الگو

هدف از این پژوهش، طراحی یک الگوی کاربردی در قالب اقتصاد کلان باز جدید به منظور بررسی اثر شوک نرخ ارز بر متغیرهای تولید و تورم تحت دو سناریوی سیاست‌گذاری صلاحیت و تعهد، متناسب با اقتصاد ایران است. لذا سعی شده الگوی طراحی شده ضمن دارن ویژگی سادگی که مستلزم یک الگوی خوب است، ویژگی‌های اقتصاد ایران را نیز تا حد امکان دارا بوده و اهداف مطالعه را پوشش دهد. در این مدل فرض شده که دو اقتصاد حضور دارند. در یک طرف یک اقتصاد باز و کوچک وجود دارد و در سوی دیگر، اقتصاد خارج قرار دارد که در مقایسه با اقتصاد داخل بزرگ‌تر است و نسبتاً بسته لحاظ می‌شود و فرض بر این است که اقتصاد داخل نمی‌تواند اقتصاد خارج را تحت تأثیر قرار دهد. منظور از اقتصاد خارج، بقیه اقتصاد جهانی است و اقتصاد خارجی به شکل برونزیا در مدل لحاظ می‌شود. مدل مورد استفاده در این پژوهش به پیروی از زمان^۱ و همکاران (۲۰۰۸) و با نزدیک کردن آن به شرایط ایران به دست آمده است.

در این مدل یک نوع چسبندگی حقیقی و دو نوع چسبندگی اسمی در نظر گرفته شده است. چسبندگی حقیقی لحاظ بحث شکل گیری عادت در مصرف است و دو چسبندگی اسمی، بحث چسبندگی قیمت

1. Zeman

در مورد کالاهای داخلی و وارداتی است. مدل تعریف شده در این مطالعه برای اقتصاد ایران، دربر دارنده‌ی کارگزارانی مثل خانوارها، تولیدکنندگان کالاهای نهایی و واسطه، صادر کنندگان، وارد کنندگان و نیز دولت و بانک مرکزی به عنوان سیاست‌گذار پولی است. در این الگو خانوارها و تولیدکنندگان براساس بهینه یابی توابع هدف خود فعالیت می‌نمایند و فرض می‌شود سیاست پولی بانک مرکزی یک بار براساس صلاحیت و بار دیگر براساس تعهد عمل کند. در ادامه هر یک از کارگزاران اقتصاد مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۱-۳. خانوارها

اقتصاد بر پایه یک خانوار نمونه شکل می‌گیرد که هدف آن حداکثر کردن مطلوبیت مورد انتظار است. فرض می‌شود در اقتصاد N نیروی کار همگن وجود دارد. خانوارها از مصرف و نگهداری مانده حقیقی پول مطلوبیت و از کار کردن عدم مطلوبیت کسب می‌کنند. به عبارتی برای معرفیتابع مطلوبیت خانوار از تابع MIU^1 استفاده می‌شود.

$$E_0 \sum_0^{\infty} \beta^t u_t^u \left(\frac{(C_t - h^c C_{t-1}^M)^{1-\sigma}}{1-\sigma} - \frac{N_t^{1+\varphi}}{1+\varphi} + \frac{\left(\frac{M_t^c}{P_t}\right)^{1-\xi}}{1-\xi} \right) \quad (14)$$

در رابطه فوق C, N, M و P به ترتیب سطح مصرف، میزان کار، حجم نقدینگی و سطح عمومی قیمت‌ها را نشان می‌دهند. اندیس t نیز زمان را برای هر متغیر نشان می‌دهد. β عامل تنزیل، σ ، کشش بین دوره‌ای مصرف، Φ کشش عرضه نیروی کار و ξ کشش تقاضای مانده حقیقی نسبت به بهره است. همچنین روند شکل گیری عادت در مصرف لحاظ شده است. همچنین فرض می‌شود، C_t یک شاخص مرکب از سبد کالاهای تولید داخل و خارج است، به طوری که:

$$C_t = \left[(1 - \alpha)^{\frac{1}{\eta}} (C_{H,t})^{\frac{\eta-1}{\eta}} + \alpha^{\frac{1}{\eta}} (C_{F,t})^{\frac{\eta-1}{\eta}} \right]^{\frac{\eta}{\eta-1}} \quad (15)$$

که $(1 - \alpha)$ سهم کالاهای داخلی در سبد مصرف کننده و η کشش جانشینی بین کالاهای داخلی و خارجی است. سبد مصرف داخلی و خارجی خود حاصل تابع جمع‌گر دیگزیت و استیگلیتز² از کالاهای داخلی و خارجی است:

$$C_{F,t} = \left(\int_0^1 C_{F,t}(j)^{\frac{\tau-1}{\tau}} dj \right)^{\tau/(\tau-1)} \quad \text{و} \quad C_{H,t} = \left(\int_0^1 C_{H,t}(i)^{\frac{\tau-1}{\tau}} di \right)^{\tau/(\tau-1)} \quad (16)$$

که $[1] \leq i \leq [0, 1]$ و $j \in [0, 1]$ به ترتیب تنوع کالاهای داخلی و خارجی را نشان می‌دهد و τ کشش جانشینی بین اقلام مختلف کالا در هر کشور است.

1. Money in Utility
2. Dixit-Stiglitz aggregates

همچنین شاخص کل قیمت (CPI) به وسیله‌ی شاخص قیمت کالای تولید داخل و کالای وارداتی به پول داخلی به صورت زیر قابل بیان است:

$$P_t = \left[(1-\alpha)(P_{H,t})^{1-\eta} + \alpha(P_{F,t})^{1-\eta} \right]^{\frac{1}{1-\eta}} \quad (17)$$

به منظور دستیابی به تقاضا کالاهای داخلی و خارجی از هر گروه از کالاهای، خانوارها اقدام به حل مسئله حداقل‌سازی هزینه می‌کنند. مسئله حداقل‌سازی هزینه هر گروه از کالاهای با توجه به قید مصرف مربوط به هر گروه از کالاهای و با استفاده از تعریف شاخص قیمت برای کالاهای داخلی و وارداتی به دست می‌آید.

در نتیجه این بهینه یابی و انجام حالت مشابه آن برای کالاهای وارداتی، تقاضا برای اقلام مختلف کالاهای داخلی و وارداتی به صورت زیر به دست می‌آید:

$$C_{F,t}(j) = \left(\frac{P_{F,t}(j)}{P_{F,t}} \right)^{-\tau} C_{F,t} \quad \text{و} \quad C_{H,t}(i) = \left(\frac{P_{H,t}(i)}{P_{H,t}} \right)^{-\tau} C_{H,t} \quad (18)$$

از ترکیب این روابط با تعریف شاخص‌های قیمت داخلی و خارجی:

$$\int_0^1 [P_{H,t}(i)C_{H,t}(i) + P_{F,t}(i)C_{F,t}(i)] di = P_{H,t}C_{H,t} + P_{F,t}C_{F,t} \quad (19)$$

حداقل کردن هزینه مصرف کل نسبت به قید شاخص مصرف ترکیبی، سهم تقاضای کالاهای داخلی و خارجی از کل مصرف را تعیین می‌کند:

$$C_{F,t} = \alpha \left(\frac{P_{F,t}}{P_t} \right)^{-\eta} C_t \quad \text{و} \quad C_{H,t} = (1-\alpha) \left(\frac{P_{H,t}}{P_t} \right)^{-\eta} C_t \quad (20)$$

همچنین قید بودجه مصرف کننده به صورت زیر قابل نوشتن است:

$$\begin{aligned} P_t C_t + B_t + M_t &= R_{t-1} B_{t-1} + W_t N_t + M_{t-1} + \Pi_{H,t} + \Pi_{f,t} \\ &\quad + R_{t-1}^* \varepsilon_t B_{t-1}^* - T_t \end{aligned} \quad (21)$$

در این رابطه P_t CPI داخلی، B_t خرید اوراق اسمی است. M_t^c حجم پول نگهداری شده توسط خانوار، W_t دستمزد اسمی و $\Pi_{f,t}$ و $\Pi_{H,t}$ سود حاصل از بنگاه‌های تولید کننده کالای داخلی و وارد کننده کالاست. همچنین T_t جمع پرداخت‌های انتقالی و مالیات‌ها و R_t ، نرخ بهره اسمی ناخالص است و به صورت $R_t = R_{t-1} + i_t$ تعریف می‌شود که منظور از i_t نرخ بهره اسمی خالص است. همچنین ε_t نرخ ارز اسمی و R_t^* ، نرخ بهره مربوط به اوراق قرضه‌ی خارجی است. در مورد ایران اگر $R_{t-1}^* = 0$ فرض کنید آنگاه:

$$r_{t-1}^* = 0 \quad \leftarrow \quad R_{t-1}^* = 1 + r_{t-1}^*$$

به عبارتی اوراق قرضه ای که نرخ بهره‌ی آن صفر است، همان پول است. اگر نرخ بهره‌ی صفر باشد این دارایی خارجی (B_{t-1}^*) تبدیل به دلار می‌شود. به عبارتی خانوار نمونه اقدام به نگهداری مقداری دلار به عنوان دارایی می‌کند. بدین ترتیب از آنجایی که حساب سرمایه در ایران تقریباً بسته است و بحث نگهداری اوراق قرضه خارجی برای ایران کاربردی نیست، می‌توان بحث نگهداری دلار را جایگزین آن کرد.

۲-۳. بنگاهها

بنگاهها در مدل مربوطه سه دسته هستند؛ تولیدکنندگان داخلی، واردکنندگان و صادرکنندگان.
تولیدکنندگان داخلی

تولید کنندگان داخلی با استفاده از نیروی کاری که خانوار در اختیار آنها قرار می‌دهند اقدام به تولید می‌کنند. بنابراین تابع تولیدی به شکل زیر دارند:

$$Y_t = A_t N_t \quad (22)$$

که Y_t : میزان تولید داخل و A_t : بیانگر پروسه تکنولوژی است. فرض می‌شود تکنولوژی از یک معادله گام تصادفی بدین شکل تبعیت می‌کند:

هدف تولید کننده حداقل کردن هزینه است. نتیجه این بهینه‌یابی، هزینه نهایی واقعی است:

$$m c_t = \frac{W_t}{P_{H,t} A_t} \quad (23)$$

که در این رابطه $P_{H,t}$ شاخص قیمت کالاهای تولید داخل است.

رفتار قیمت‌گذاری تولیدکنندگان داخلی

تولید کنندگان داخلی که به صورت رقابت انحصاری فعالیت می‌کنند کالاهای متفاوتی را تولید می‌کنند. این بنگاهها قیمت خود را طبق الگوی قیمت‌گذاری کالا و تعیین می‌کنند. بدین ترتیب بحث چسبندگی قیمت به پیروی از کالا (۱۹۸۳) اعمال می‌شود. بدین شکل که فرض می‌شود در هر دوره ($1 - \theta_H$) از بنگاهها قیمت خود را به صورت بهینه تعیین می‌کنند درحالی که θ_H از بنگاهها قیمت را با توجه به قاعده شاخص‌سازی قیمت نسبت به تورم گذشته به شکل زیر تعديل می‌کنند:

$$P_{H,t}(j) = P_{H,t-1}(j)(\pi_{H,t-1})^{\delta_H} \quad (24)$$

که در اینجا δ_H درجه شاخص‌سازی نسبت به تورم گذشته است و $\pi_{H,t-1}$ نرخ تورم کالاهای داخلی مربوط به دوره گذشته است. بدین ترتیب شاخص قیمت کل به صورت زیر به دست می‌آید:

$$P_{H,t} = [(1 - \theta_H) \hat{P}_{H,t}(j)^{1-\eta} + \theta_H (P_{H,t-1}(\pi_{H,t-1})^{\delta_H})^{1-\eta}]^{\frac{1}{1-\eta}} \quad (25)$$

که از آن جایی که همه بنگاه‌های که در هر دوره اقدام به بهینه‌یابی قیمت می‌کنند با مسأله مشابهی روبرو هستند. قیمت بهینه تعیین شده برای همه بنگاه‌ها یکسان بوده و لذا $\hat{P}_{H,t}(j) = \hat{P}_{H,t}$ و بنگاه‌ها همگی با یک منحنی تقاضا برای کالاهای خود روبرو هستند:

$$Y_{H,t}(j) = \left(\frac{P_{H,t}(j)}{P_{H,t}} \right)^{-\eta} Y_{H,t} \quad (26)$$

بنگاه‌هایی که قادر به قیمت‌گذاری در یک دوره مشخص هستند ارزش جاری سود مورد انتظار خود را حداکثر می‌کنند. بعد از حداکثرسازی سود بنگاه برای درصدی از بنگاه‌ها که به صورت بهینه عمل می‌کنند و به آوردن قیمت بهینه برای $(\theta_H - 1)$ درصد مابقی بنگاه‌ها، سپس ه آوردن میانگین قیمت کلیه بنگاه‌ها و لگاریتم خطی‌سازی، رابطه منحنی فیلیپس کینزی جدید به دست می‌آید:

$$\hat{\pi}_{H,t} = \frac{\beta}{1 + \beta \delta_H} E_t(\hat{\pi}_{H,t+1}) + \frac{\delta_H}{1 + \beta \delta_H} \hat{\pi}_{H,t-1} + \frac{(1 - \theta_H)(1 - \beta \delta_H)}{\theta_H} \widehat{mc}_t \quad (27)$$

وارد کنندگان

چون بحث اصلی این مطالعه بررسی اثر شوک نرخ ارز است باید شرایط درجه انتقال پذیری نرخ ارز نیز لحاظ شود. بدین منظور فرض می‌شود که بنگاه‌های وارداتی نیز از شرایط رقابت انحصاری برخوردار بوده و امکان قیمت‌گذاری دارند و این تعیین قیمت براساس حداکثرسازی سود به دست می‌آید و از قیمت کالا در خارج متمایز است. این فرض این امکان را فراهم می‌آورد که در کوتاه‌مدت، تعییرات در قیمت کالای وارد شده به قیمتی که در آن قیمت، کالا به مصرف کننده داخلی فروخته‌ی شود، منتقل نشود. یا به عبارتی بحث انتقال پذیری ناقص^۱ در نظر گرفته شده و شرایط قانون قیمت واحد برقرار نمی‌باشد. در این حالت شکاف LOOP^۲ بدین شکل قبل تعریف است:

$$\Psi_{F,t} = \frac{\varepsilon_t P_t^*}{P_{F,t}} \quad (28)$$

که در این رابطه ε_t ، نرخ ارز اسمی بوده و از رابطه زیر تعییت می‌کند:

$$\ln(\varepsilon_t) = \ln(\varepsilon_{ss}) + \rho_\varepsilon \ln(\varepsilon_{t-1}) + u_t^\varepsilon \quad (29)$$

$P_{F,t}$ شاخص قیمت کالای وارداتی و P_t^* شاخص قیمت کالاهای در خارج است. زمانی قانون قیمت واحد برقرار است که $\Psi_{F,t} = 1$ باشد. در اینجا به منظور در نظر گرفتن بحث انتقال پذیری ناقص فرض می‌شود که درصدی از واردکنندگان اقدام به بهینه‌یابی و حداکثر سازی سود خود می‌کنند. بدین ترتیب

---

1. incomplete pass trough
2. Law Of One Price

منحنی فیلیپس کینزی جدید برای تورم وارداتی، در حالت برقراری قانون کالوو (۱۹۸۳) با فرض اینکه در هر دوره تنها سهمی از وارد کنندگان؛ $(1 - \theta_F)$ که به طور تصادفی انتخاب می‌گردد، قیمت خود را به صورت بهینه تعديل می‌کنند و مابقی بهینه‌سازی انجام نمی‌دهند بلکه اقدام به شاخص‌سازی نسبت به تورم دوره گذشته می‌کنند، به دست می‌آید.

تعديل قیمت بنگاه‌هایی که اقدام به شاخص‌سازی می‌کنند، بدین شکل بیان می‌شود:

$$P_{F,t}(j) = P_{F,t-1}(j)(\pi_{F,t-1})^{\delta_F} \quad (30)$$

که $\pi_{F,t-1}$ نرخ ناخالص تورم وارداتی مربوط به دوره قبل است و δ_F پارامتری است که درجه شاخص‌بندی قیمت را ارائه می‌دهد. در هر دوره سایر وارد کنندگان جریان مورد انتظار سود تنزیل شده خود را ماکزیمم می‌کنند لذا تورم وارداتی بعد از میانگین وزنی گرفتن از قیمت بهینه مربوط به بنگاه‌های بهینه گر و قیمت اتخاذ شده براساس شاخص‌سازی توسط سایر بنگاه‌ها، بدین شکل به دست می‌آید:

$$\pi_{F,t} = \frac{\beta}{1 + \beta \delta_F} E_t(\pi_{F,t+1}) + \frac{\delta_F}{1 + \beta \delta_F} \pi_{F,t-1} + \frac{(1 - \theta_F)(1 - \beta \delta_F)}{\theta_F} \Psi_{F,t} \quad (31)$$

۳-۳. تورم، نرخ ارز حقیقی و رابطه‌ی مبادله^۱

تعدادی از متغیرها در اینجا براساس مطالعه گالی و مُناکلی (۲۰۰۵)^۲ تعریف می‌شود، بدین شکل که: ارتباط بین تورم داخلی و تورم وارداتی تحت عنوان رابطه‌ی مبادله شناخته می‌شود که بیانگر رقابت‌پذیری تولیدات داخلی است:

$$S_t = u_t^s \frac{P_{F,t}}{P_{H,t}} \quad (32)$$

که در این رابطه S_t رابطه‌ی مبادله و $P_{H,t}$ و $P_{F,t}$ به ترتیب قیمت داخلی کالاهای وارداتی و کالاهای تولید داخل است و u_t^s شوک رابطه‌ی مبادله است. رابطه‌ی مبادله خطی را به صورت زیر می‌توان نوشت:

$$\hat{\pi}_{F,t} = \Delta \hat{s}_t + \hat{\pi}_{H,t} - \hat{u}_t^s \quad (33)$$

تورم CPI را می‌توان از رابطه مربوط به شاخص CPI به صورت زیر به دست آورد.

$$\hat{\pi}_t = (1 - \alpha) \hat{\pi}_{H,t} + \alpha \hat{\pi}_{F,t} \quad (34)$$

که در اینجا α بیانگر سهم کالاهای وارداتی در مخارج خانوار و بیانگر درجه باز بودن کشور است.

1. terms of trade
2. Gali and Monacelli

لذا:

$$\pi_t = \pi_{H,t} + \alpha \Delta s_t - \alpha \hat{u}_t^s \quad (35)$$

از رابطه بالا می‌توان بیان کرد که تفاوت بین تورم کل (تورم شاخص CPI) و تورم کالای تولید داخل سهمی از تغییر در رابطه مبادله^۱ است و این سهم با افزایش درجه باز بودن تجارتی افزایش پیدا می‌کند.

از آنجایی که شرکت‌های رقابت انحصاری از درجه ای از قدرت بازاری برخوردار هستند، قیمت داخلی کالاهای وارد شده به پول داخل برابر با قیمت خارجی این کالاهای نیست. به عبارتی قانون قیمت واحد برقرار نیست و لذا تغییرات در نرخ ارز به طور ناقص به قیمت داخلی واردات منتقل می‌شود. به عبارت دیگر $p_{F,t}^* \neq e_t + p_t^*$.

در این مطالعه همچنین فرض شد که قانون قیمت واحد (LOOP) برای بخش صادرات برقرار است اما نوعی درجه انتقال‌پذیری ناقص برای نرخ ارز در بخش واردات وجود دارد (شکاف LOOP). منطق این فرض بر این اساس است که در حالی که اقتصاد داخل اقتصادی کوچک است و قیمت کالاهای صادراتی در بازارهای بین‌المللی تعیین می‌شود، در سمت واردات، چسیندگی ناشی از انحصارگری خرده فروشان وجود دارد و این مسئله این امکان را فراهم می‌کند که قیمت فروش کالاهای وارداتی در داخل متفاوت از قیمت جهانی آنها باشد. بنابراین درحالی که قانون قیمت واحد در سطح عمده‌فروشی برای واردات برقرار است در سطح خردۀ فروشی واردات در اقتصاد داخل برقرار نیست. در اینجا فرض می‌شود که هزینه‌های نهایی اسمی در اقتصاد داخلی بر تضمیمات قیمت‌گذاری بهینه اثرگذار است، در این حالت حتی چنان‌چه قیمت کالای وارداتی انعطاف‌پذیر باشد و شبکه توزیع کارآمد باشد، باز هم درجه انتقال‌پذیری ناقص^۲ به دلیل تغییر در هزینه نهایی اسمی برقرار باقی می‌ماند.

همچنین نرخ ارز حقیقی به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$Q_t = \frac{\epsilon_t P_t^*}{P_t} \quad (36)$$

کرسانووا و همکاران (۲۰۰۶) نشان دادند که با تعریف CPI و رابطه مبادله از رابطه $\pi_t = p_{F,t} - p_{H,t}$ ، نرخ ارز حقیقی را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$Q_t = \Psi_{F,t} \left[(1 - \alpha) S_t^{-(1-\eta)} + \alpha \right]^{-\frac{1}{1-\eta}} \quad (37)$$

---

1. Terms of trade
2. incomplete pass-through

که در اینجا $\Psi_{F,t}$ تفاوت بین قیمت ریالی داخلی واردات و قیمت خارجی آنها می‌باشد.^۱ بدین ترتیب هرچه اقتصاد بازتر باشد و مقدار $1 \rightarrow \alpha$ میل کند، نرخ ارز حقیقی تنها نسبت به شکاف قانون قیمت واحد واکنش نشان می‌دهد. بنابراین انتقال پذیری ناقص از طریق شکاف قیمت واحد یکی از منابع انتقال نوسانات نرخ ارز واقعی است.

با لگاریتم خطی کردن رابطه بالا:

$$\widehat{\Psi}_{F,t} = \widehat{q}_t - (1 - \alpha) \widehat{s}_t \quad (۳۸)$$

۴-۴. دولت

قید بودجه دولت:

$$G_t + i_{t-1} B_{t-1}^T = T_t + (B_t^T - B_{t-1}^T) + RCB_t \quad (۳۹)$$

به این معنی که ارزش ریالی خریدهای دولت به اضافه‌ی بهره‌ای که به دارندگان اوراق قرضه خود پرداخت می‌کند باید از طریق درآمدهای دولت که از محل مالیات و انتشار اوراق قرضه جدید و دریافتی‌های مستقیم از بانک مرکزی است، تأمین مالی شود.

۴-۵. مقام پولی

ترازانame بانک مرکزی ارتباط بین دارایی‌ها و تعهدات بانک مرکزی را نشان می‌دهد:

$$(B_t^M - B_{t-1}^M) + RCB_t = i_{t-1} B_{t-1}^M + (M_t - M_{t-1}) \quad (۴۰)$$

$B_t^M - B_{t-1}^M$ خرید بدھی‌های دولت توسط بانک مرکزی است، همچنین $i_{t-1} B_{t-1}^M$ دریافتی بانک مرکزی از بهره پرداختی از محل خزانه دولت است. $M_t - M_{t-1}$ تغییر در پایه پولی است. کل اوراق قرضه‌ای که دولت منتشر می‌کند توسط مردم و بانک مرکزی نگهداری می‌شود. ($B_t^T = B_t + B_t^M$)

از ترکیب قید بودجه دولت و ترازانame بانک مرکزی قید بودجه کل یا قید بودجه تلفیقی دولت حاصل می‌گردد:

$$g_t + (1 + i_{t-1}) \frac{b_{t-1}}{\pi_t} = t_t + b_t + m_t - \frac{m_{t-1}}{\pi_t} \quad (۴۱)$$

که در این رابطه:

$$\ln(g_t) = \ln(g_{ss}) + \rho_g \ln(g_{t-1}) + u_t^g \quad (۴۲)$$

و پایه پولی به صورت زیر تعریف می‌شود:

1. The Law of One Price Gap

$$M_t = Dc_t + \varepsilon_t FR_t \quad (43)$$

با تقسیم طرفین بر شاخص قیمت‌ها خواهید داشت:

$$\frac{M_t}{P_t} = \frac{DC_t}{P_t} + \frac{\varepsilon_t}{P_t} (fr_t P_t^*) \quad (44)$$

$$m_t = dc_t + Q_t fr_t \quad (45)$$

منظور از DC_t در معادلات بالا اعتبارات پرداختی به بانک‌های تجاری است و FR_t ذخایر اسمی خارجی بانک مرکزی و fr_t ذخایر خارجی حقیقی بانک مرکزی است.^۱
دخایر خارجی به پول داخل:

$$\varepsilon_t FR_t = \varepsilon_t FR_{t-1} + P_{0,t}^* \varepsilon_t O_t - C_{F,t} P_{F,t} + C_{H,t}^* P_{H,t}^* \varepsilon_t \quad (46)$$

در رابطه بالا منظور از O_t مقدار نفت صادراتی است و فرض بر این است که ابناشت دارایی خارجی تنها از محل صادرات نفت است.

$$\ln(O_t) = \ln(O_{ss}) + \rho^0 \ln(O_{t-1}) + u_t^0 \quad (47)$$

در حالت پایه همچنین نرخ رشد پایه پولی مطابق با دیب^۲ (۲۰۰۱) به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\Lambda_t = \frac{M_t}{M_{t-1}} = \frac{m_t \pi_t}{m_{t-1}} \quad (48)$$

$$\ln(\Lambda_t) = \ln(\Lambda_{ss}) + \rho^\Lambda \ln(\Lambda_{t-1}) + u_t^\Lambda \quad (49)$$

۳-۶. شرط تسويه بازار

شرط تسويه بازار در بازار کالای داخلی:

$$Y_t = g_t + C_{H,t} + C_{H,T}^* \quad (50)$$

در رابطه بالا منظور از $C_{H,T}^*$ ، سهمی از تولیدات داخلی است که توسط خارجیان مصرف می‌شود و به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$C_{H,t}^* = \alpha^* \left(\frac{P_{H,t}^*}{P_t^*} \right)^{-\eta} C_t^* \quad (51)$$

برای سادگی فرض می‌شود که $C_t^* = Y_t^*$ و:

۱. که نسبت به شاخص قیمت خارجی حقیقی شده است.

2. Dib

$$\ln(Y_t^*) = \ln(Y_{ss}^*) + \rho_{Y^*} \ln(Y_{t-1}^*) + u_t^{Y^*} \quad (52)$$

α , سهم کالای داخلی در سبد مصرف خارجیان و $P_{H,t}^*$ قیمت خارجی کالای داخلی است و P_t^* شاخص کل قیمت کالاهای خارجی است. در اینجا کشش جانشینی بین کالای داخلی و خارجی در اقتصاد خارج همانند اقتصاد داخل فرض شده است.

همچنین فرض می‌شود قیمت صادراتی کالای تولید داخل، $P_{H,t}^*$ انعطاف‌پذیر است و براساس قانون LOOP تعیین می‌شود، لذا:

$$P_{H,t}^* \epsilon_t = P_{H,t} \quad (53)$$

۷-۳. سیاست بهینه تعهد و صلاح‌دید

آن‌چه تا اینجا معرفی شد مدل پایه این مطالعه است که غیر از بحث سیاست‌گذاری بانک مرکزی در کلیه حالات مورد بررسی، مشترک است. روند کار بدین شکل است که ابتدا مدل در حالت پایه با در نظر گرفتن یک قاعده ساده پولی تخمین زده می‌شود و بعد از تخمین ضرایب اقتصاد به کمک مطالعات پیشین و داده‌های اقتصادی، مدل در دو حالت استفاده از یک سیاست صلاح‌دیدی و حالت تعهد شبیه‌سازی شده و نتایج مقایسه می‌گردد.

تابع زیان بانک مرکزی در این مدل به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$E_t \sum_{\tau=0}^{\infty} \delta^\tau L_{t+\tau}$$

که $\delta < 1$ عامل تنزیل بوده و L_t تابع زیان مربوط به هر دوره است که به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$L_t = (\pi_t)^2 + (\Lambda_t)^2 + (y)^2$$

همانند مدل ساده‌ی چهار معادله‌ای که در بخش مبانی نظری به عنوان مثال حل شد، در این مطالعه کلیه عملیات مربوط به حداقل کردن تابع زیان نسبت به شروط مرتبه اول توسط نرم‌افزار داینار با استفاده از دو دستور *ramsey_policy* و *discretionary_policy* انجام می‌گیرد و به دلیل پیچیده بودن روند عملیات، نیازی به به دست آوردن آنها به صورت تحلیلی نیست.

۴. لگاریتم خطی‌سازی و حل الگوی پایه

جهت حل معادلات معرفی شده از روش لگاریتم خطی و نرم‌افزار داینار (نسخه ۴,۴,۳) استفاده شده است. برای لگاریتم خطی‌سازی معادلاتی عمده‌ای از روش بسط تیلور استفاده شده است. همچنین برای حل سیستم معادلات، مقادیر اولیه متغیرها در مسیر باثبات اقتصاد، محاسبه و در تخمین مورد استفاده قرار گرفته است. داده‌های فصلی مورد نیاز برای این منظور از دوره ۱۳۶۹ تا ۱۳۹۳ به قیمت‌های ثابت

سال ۱۳۷۶، با استفاده از نرم‌افزار ایوبوز (نسخه ۹) و فیلتر هدیریک-پرسکات با احتساب $\lambda = ۰,۷۷$ روندزدایی شده‌اند.

در الگوی خطی شده تعدادی پارامتر وجود دارد که بعضی با استفاده از مطالعات پیشین و مابقی توسط محققین به دست آمده است. پس از لگاریتم-خطی‌سازی مدل، دو روش برای تعیین پارامترهای مدل‌های DSGE وجود دارد. روش اول استفاده از روش کالیبراسیون یا مقدار دهی برای تمام پارامترهای DSGE وجود دارد. روش دوم ترکیبی از روش کالیبراسون و برآورد است و با استفاده از راهکار بیزین اقدام به تخمین پارامترها می‌کند. مزیت این روش انطباق بهتر نتایج حاصل از مدل با شرایط اقتصاد واقعی و استفاده از داده‌های واقعی در برآورد پارامترهای مدل است که در این تحقیق از این روش استفاده شده است.

رویکرد بیزین نیازمند تصریح اطلاعات پیشین برای پارامترهایی است که باید برآورد شود. مقادیر پیشین متغیرها از مقادیر مشاهده شده آنها در مطالعات مختلف به دست می‌آید که این مقادیر در جدول شماره ۴ ارائه شده است. بدین ترتیب از ترکیب دو توزیع احتمال پیشین و تابع راستنمایی براساس اطلاعات نهفته در مشاهدات واقعی، یک توزیع جدید براساس قضیه بیزین به دست می‌آید که توزیع پسین نامیده می‌شود.

جدول ۴ خلاصه اطلاعات پیشین و پسین در مورد پارامترهای مدل و منابع آنها را در بر دارد. همچنین مقادیر اولیه متغیرها در مسیر با ثبات اقتصاد در جدول ۵ آورده شده است.

جدول ۴: مقادیر پیشین و پسین (مقدار برآورده)، مربوط به پارامترهای مدل

پارامتر	توضیحات	مقدار پیشین	منبع	نوع توزیع	مقدار پسین
hc	پارامتر شکل‌گیری عادت در مصرف	۰,۵	انتخابی	beta	۰,۶۴۲
σ	عکس کشش جانشینی مصرف	۱,۵۲	محاسبات تحقیق	gamma	۱۶۹۷
φ	عکس کشش جانشینی عرضه نیروی کار	۲,۲۱	محاسبات تحقیق	gamma	۲,۰۶۱۷
γ	عکس کشش تقاضا برای مانده پولی	۲,۱	محاسبات تحقیق	gamma	۲,۲۲۷
ρ_A	ضریب خودرگرسیونی تکنولوژی	۰,۸۵	Gelain & Kulikov (2009)	beta	۰,۴۶۹
β	نرخ تنزیل بین زمانی در تابع مطلوبیت	۰,۹۸	زمان‌زده و نائینی (۹۲)	beta	۰,۹۸۵
δ_H	درجه چسبندگی قیمت برای تولید کنندگان داخلی	۰,۳	محاسبات تحقیق	beta	۰,۲۳۶

۰,۸۱۵	beta	محاسبات تحقیق	۰,۷	درجه شاخص سازی نسبت به تورم گذشته (تولید کنندگان داخلی)	θ_H
۰,۲۳۷	beta	محاسبات تحقیق	۰,۳	درجه چسبندگی قیمت برای واردکنندگان	δ_F
۰,۸۱۵	beta	محاسبات تحقیق	۰,۷	درجه شاخص سازی نسبت به تورم گذشته (واردکنندگان)	θ_F
۰,۳۶۴	beta	(بالونزاد) (۱۳۹۱)	۰,۴۴	درجه بودن اقتصاد	α
۰,۶۶۰	beta	انتخابی	۰,۶	ضریب خود رگرسیونی نرخ ارز	ρ_ϵ
۰,۵۲۸	beta	انتخابی	۰,۶	ضریب خود رگرسیون تورم خارجی	ρ_{π^*}
۰,۶۱۹	beta	انتخابی	۰,۶	ضریب خود رگرسیون تورم قیمت نفت	$\rho_{\pi_0^*}$
۳۶۵۷	gamma	(بالونزاد) (۱۳۹۱)	۳,۴	کشن جانشینی بین کالای داخلی و خارجی	η
۰,۵۸۸	beta	اسفندیاری و همکاران	۰,۵۴	ضریب خود رگرسیون عرضه نفت	ρ_0
۰,۲۲۶	beta	اسفندیاری و همکاران	۰,۶۵	ضریب خود رگرسیون مخارج دولت	ρ_g
۰,۸۲۳	beta	محاسبات تحقیق	۰,۷	ضریب خود رگرسیون درآمد خارجی	ρ_{γ^*}
۰,۵۳۱	beta	محاسبات تحقیق	۰,۶	ضریب خود رگرسیون رشد پایه پولی	ρ_Λ

جدول ۵: مقادیر اولیه متغیرها در مسیر با ثبات اقتصاد بر حسب داده‌های اقتصاد ایران

مقدار عددی	پارامتر	نسبت متغیرها در وضعیت پایدار
۰,۹۴۵	$\frac{fr_{ss} Q_{ss}}{m_{ss}}$	نسبت دارایی‌های خارجی بانک مرکزی به پایه پولی
۰,۰۳۶	$\frac{dc_{ss}}{m_{ss}}$	نسبت مجموع بدھی بانک‌ها و بخش دولتی به بانک مرکزی
۰,۸۵۶	$\frac{\gamma_{O,ss}^* O_{ss}}{fr_{ss}}$	سهم صادرات نفت در ذخایر خارجی بانک مرکزی
۰,۴۲۳	$\frac{\gamma_{F,ss} C_{F,ss}}{Q_{ss} fr_{ss}}$	سهم واردات در ذخایر خارجی بانک مرکزی
۰,۵۶۶	$\frac{\gamma_{H,t} C_{H,ss}^*}{Q_{ss} fr_{ss}}$	سهم صادرات در ذخایر خارجی بانک مرکزی
۰,۱۹	$\frac{g_{ss}}{Y_{ss}}$	نسبت مخارج دولت به تولید ناخالص داخلی
۰,۲۸۹	$\frac{C_{H,ss}^*}{Y_{ss}}$	نسبت صادرات تولیدات داخلی به کل تولید ناخالص داخلی
۰,۵۲۱	$\frac{C_{H,ss}}{Y_{ss}}$	نسبت مصرف داخل از تولید داخل به کل تولید ناخالص داخلی

منبع: محاسبات محقق

چگالی پیشین و پسین برآوردهای پارامترهای مدل در نمودار ۱ گزارش شده است. در این نمودار منحنی خاکستری بیانگر چگالی پیشین و منحنی مشکی بیانگر چگالی پسین است. یکی از معیارهای ما برای تشخیص صحیح بودن تخمین و معتبر بودن نتایج این است که شکل توزیع‌ها باید نرمال باشد برای مثال هر توزیع باید تنها یک نما داشته باشد و وجود حالت دو نمایی نشان دهنده تخمین نادرست است. در مواردی که شباهت نزدیکی بین چگالی پیشین و پسین وجود دارد بدین مفهوم است که یا میانگین چگالی احتمال پیشین درست بوده است یا اینکه با توجه به داده‌های مورد استفاده و تابع حداقل درست نمایی نمی‌توان اطلاعاتی بیش از اطلاعات اولیه بدست آورد و در سایر موارد با استفاده از تخمین بیزی مقادیر بهتری از آن پارامترها با توجه به داده‌های در دسترس بدست آمده است.

۴-۱. آزمون‌های صحت برآورد

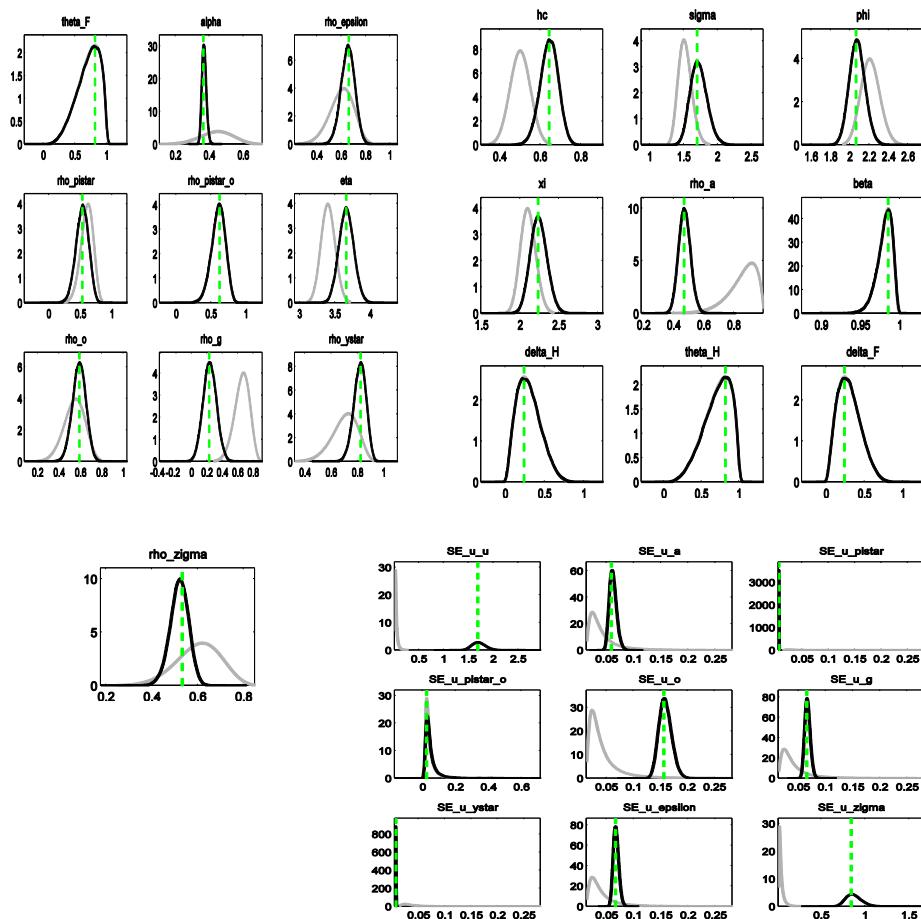
جهت ارزیابی صحت مدل، دو معیار مورد توجه قرار می‌گیرد: اول، نزدیکی گشتاورهای متغیرهای تئوریک مدل که از کالیبراسیون بهدست آمده و بهصورت انحراف لگاریتمی از مقدار باثبات است با گشتاورهای متغیرهای دنیای واقعی که آنها نیز بهصورت انحراف لگاریتمی از روند می‌باشد، دوم، انطباق تابع عکس‌العمل آنی متغیرها در برابر شوک‌های تعریف شده مدل با مباحث تئوریک و انتظارات محقق. یک معیار برای تشخیص صحیح بودن تخمین و معتبر بودن نتایج این است که شکل توزیع‌ها پیشین و پسین برآوردهای پارامترهای مدل باید نرمال باشد، برای مثال هر توزیع باید تنها یک نما داشته باشد و وجود حالت دو نمایی نشان دهنده تخمین نادرست است. در مواردی که شباهت نزدیکی بین چگالی پیشین و پسین وجود دارد بدین مفهوم است که یا میانگین چگالی احتمال پیشین درست بوده است یا این که با توجه به داده‌های مورد استفاده و تابع حداقل درست نمایی نمی‌توان اطلاعاتی بیش از اطلاعات اولیه بدست آورد و در سایر موارد با استفاده از تخمین بیزی مقادیر بهتری از آن پارامترها با توجه به داده‌های در دسترس بهدست آمده است.

همان‌طور که بیان گردید اگر توزیع‌های پیشین و پسین مشابه هم باشند دو حالت ممکن است رخداده باشد. حالت اول این که توزیع پیشین انعکاس دقیقی از اطلاعات موجود در داده‌ها بوده است و حالت دوم که رایج‌تر نیز هست پارامتر فرض شده به طور ضعیفی شناسایی شده است و داده‌ها نتوانسته‌اند اطلاعات زیادی جهت به روزرسانی توزیع پیشین فراهم کنند (فایفر، ۲۰۱۴). از این‌رو این دو نمودار بهتر است که با یکدیگر اختلاف داشته باشند. یافته‌های نمودارها نشان می‌دهند که بخش معناداری از اطلاعات موجود در داده‌ها وجود دارد که می‌تواند به منظور بهنگام کردن توزیع‌های پیشین ما در مورد پارامترهای مدل مورد استفاده قرار گیرد. به عبارت دیگر برای بیشتر پارامترهای تخمین زده شده، اطلاعات آگاهی بخش در داده‌ها داریم. به این معنا که توزیع‌های پیشین به وضوح با توزیع‌های پیشین مفروض اختلاف دارند. مقایسه توزیع‌های پیشین و پسین بهدست آمده، نشان می‌دهد که مدل طراحی

شده با فرض اهمیت تکانه نرخ ارز در بی ثباتی های اقتصادی و اثرات آن بر متغیرهای کلان اقتصادی تأیید شده است.

در نمودار توزیع های پیشین با توزیع های پسین مقایسه شده است. در نمودار توزیع های پیشین توزیع های پسین پارامترها آورده شده است که همگی دارای شکل نرمال هستند. در این نمودارها اگر توزیع پیشین و پسین اختلاف زیادی داشته باشند احتمالاً مدل دارای ایراد است. از سوی دیگر باید توزیع پسین شکلی شبیه به توزیع نرمال داشته باشد.

نمودار ۱: چگالی پیشین و پسین برآورده پارامترها

منبع: خروجی نرم افزار

۴-۱-۲. آزمون مونت کارلو با زنجیره مارکوف (MCMC)^۱

یکی از نتایج مهم داینر ارائه نمودارهایی با عنوان MCMC است که در واقع مرجع اصلی برای یافتن اطمینان از درستی جواب‌های مدل است. همان‌طور که در قسمت تصريح مدل به آن اشاره شد، داینر چندین بار شبیه‌سازی متروبولیس- هیستینگز را اجرا می‌کند و در هر بار از یک نقطه تخمین خود را آغاز می‌کند. اگر نتایج این زنجیره‌ها منطقی باشد، باید رفتار زنجیره‌ها شبیه به هم باشد و یا به سمت یکدیگر همگرا شود. داینر سه شاخص با نام‌های Interval, m^2 , m^3 را نیز از طریق MCMC معرفی می‌کند که به ترتیب بیانگر فاصله اطمینان ۸۰ درصدی از میانگین، واریانس‌ها و گشتاور سوم پارامترها است. نمودارهایی استخراجی با عنوان تشخیص چند متغیره^۲ همین نمودارها با ماهیت مشابه هستند که شناخت کلی براساس مقادیر ویژه از ماتریس واریانس-کوواریانس هر پارامتر ارائه می‌دهد. با استفاده از این نمودارها می‌توان شواهدی برای همگرایی و ثبات نسبی در تمام گشتاورهای پارامترها ارائه نمود. در تمام این نمودارها محور افقی بیانگر تعداد تکرارهای متروبولیس- هیستینگز و محور عمودی بیانگر گشتاور پارامترها است. در صورتی که در این نمودارها شباهت نموداری مشاهده نشود، می‌توان نتیجه گرفت که توزیع‌های پیشین درست نیست و باید تخمین را با توزیع‌های پیشین جدید تکرار کرد و یا تعداد شبیه‌سازی‌های متروبولیس- هیستینگز را بالا برد. نتایج گشتاورهای اول، دوم و سوم و نمودار تشخیص چند متغیره در پیوست آمده است که وجود رفتار مشابه برای پارامترها در نمودار MCMC و همگرایی در سایر نمودارها بیانگر خوبی برازش مدل است.

۴-۲. توابع عکس‌العمل آنی نرخ ارز تحت دو سناریوی مختلف سیاست‌گذاری

توابع عکس‌العمل آنی، رفتار پویای متغیرهای مدل را در طول زمان به هنگام وارد شدن تکانه‌ای به اندازه‌ی یک انحراف معیار نشان می‌دهد. از آن‌جا که متغیرهای مدل به شکل انحراف لگاریتمی از مقادیر با ثبات خود هستند، ارقام روی محور عمودی ضرب در عدد صد، درصد تغییرات متغیرهای درون‌زای مدل را در برابر شوک وارد به متغیرهای مورد نظر نشان می‌دهد.

توابع عکس‌العمل آنی متغیرهای شبیه‌سازی شده مدل در پاسخ به تکانه‌های وارد بر نرخ ارز، تکنولوژی، تورم خارجی، نفت، مخارج دولت، درآمد خارجی‌ها، شوک قیمت نفت و شوک مطلوبیت تحت دو سناریوی مختلف بانک مرکزی به دست آمده است که اثر تکانه نرخ ارز در دو حالت شبیه‌سازی شده به عنوان مبحث اصلی مطالعه در این‌جا آورده شده است.

در این مطالعه به منظور رسم همزمان توابع واکنش آنی متغیرها و مقایسه دامنه نوسان آنها در برابر تکانه‌ها تحت دو سناریوی مطرح شده، از فایل Dynare2tex استفاده شده است.

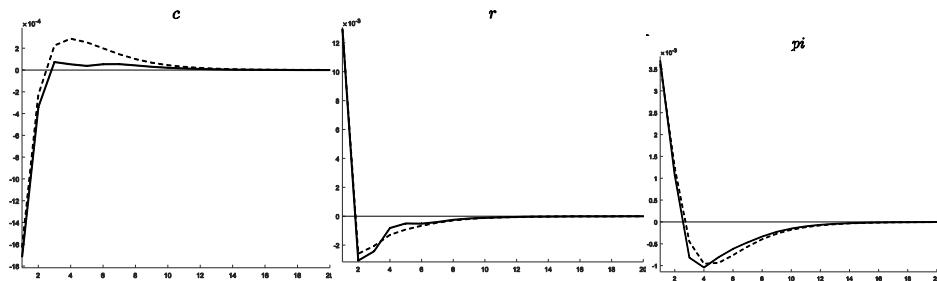
1. Markov Chain Monte Carlo
2. multivariate diagnostic

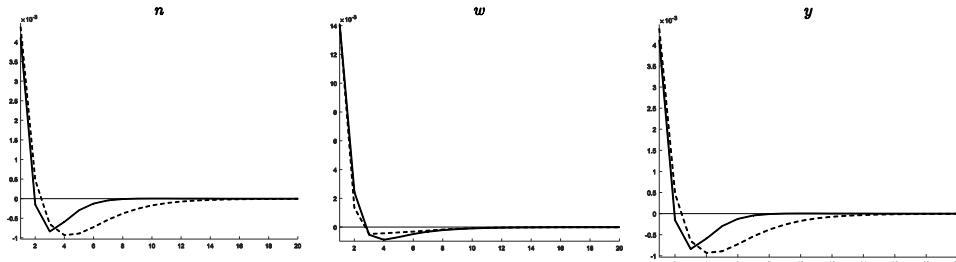
داینر یک ابزار کاربردی بهمنظور بررسی مدل‌های تعادل عمومی پویای تصادفی است. این نرم‌افزار قادر به استخراج نمودارهای قابل مشاهده در نرم‌افزار مطلب است ولی داینر امکان مقایسه نمودارهایی که از شبیه‌سازی‌های مختلف در داینر ایجاد شده به صورت همزمان در یک بسته نموداری را ندارد. بدین‌منظور باید از بسته نرم‌افزاری Dynare2tex استفاده شود که امکان مقایسه نمودارهای عکس‌العمل آنی مربوط به شبیه‌سازی مدل در دو حالت صلاح‌حید و تعهد را فراهم می‌کند.

بروز شوک اولیه نرخ ارز به صورت افزایش ۱۰ درصدی باعث افزایش قیمت نسبی کالاهای خارجی می‌شود که خود منجر به افزایش تورم می‌شود. نرخ بهره نیز از دو کanal از افزایش نرخ ارز تأثیر می‌پذیرد. اول به علت افزایش سطح عمومی قیمت‌های داخلی و کاهش عرضه واقعی پول و دیگری به دلیل کاهش تقاضا برای ارز و جایگزینی تقاضا برای پول داخلی که همزمان موجب افزایش نرخ بهره می‌شود. سپس در پی افزایش قیمت کالاهای مصرف کاهش خواهد یافت. با تنزل ارزش پول رایج کشور، قیمت کالاهای خارجی نسبت به کالاهای داخلی، گران‌تر می‌شود که خود می‌تواند منجر به بهبود فعالیت‌های اقتصادی باشد و رقابت بین‌المللی بهبود می‌یابد. به بیان دیگر، در اثر کاهش ارزش پول داخلی، مخارج از کالاهای خارجی به کالاهای داخلی تغییر جهت می‌دهد. البته میزان توفیق تنزل ارزش پول در تحریک توازن بازارگانی خارجی تا حد قابل توجهی به جایه حایی تقاضا در سمت و سوی مناسب، وابسته است. از طرف دیگر افزایش قیمت و شکل گیری انتظارات تورمی موجب افزایش سطح دستمزد نیز گردیده است. نتایج برآورد مدل نشان می‌دهد که اثر اولیه شوک واردہ به نرخ ارز بر تمامی متغیرها طبق هر دو سناریو یکسان است، اما با توجه به شکل گیری انتظارات تورمی متفاوت مردم در شیوه‌های رفتاری متفاوت بانک مرکزی در دو سناریوی طراحی شده، روند تعديل این متغیرها به سمت میزان بلند مدت آنها تا حدودی متفاوت بوده است.

سناریوی پیروی از سیاست قاعده‌مند

سناریوی پیروی از حالت صلاح‌حید

نمودار ۱: توابع عکس‌العمل آنی متغیرهای شبیه‌سازی شده در مدل در برابر تکانه نرخ ارز به اندازه‌ی یک انحراف معیار تحت دو سناریوی بانک مرکزی

همان‌طور که دیده می‌شود یک شوک نرخ ارز به اندازه‌ی 1% درصد باعث اثر منفی بر مصرف می‌شود. این کاهش در دو سناریوی پیروی از سیاست قاعده‌مند و صلاح‌حید تقریباً به ترتیب به اندازه 0.16% و 0.0016% درصد است. در سناریوی پیروی از سیاست قاعده‌مند مصرف به‌طور مداوم افزایش یافته و پس از 10 دوره به مقدار تعادلی خود برمی‌گردد، درحالی‌که در حالت صلاح‌حید مصرف در نهایت پس از 11 دوره به مقدار وضعیت پایدار خود بر می‌گردد. به عبارتی با وارد شدن شوک نرخ ارز به‌دلیل بالا رفتن قیمت کالاهای وارداتی، میزان مصرف از کالاهای وارداتی و در نتیجه کل مصرف کاهش می‌یابد و در ادامه با افزایش تولید و عرضه پول مجدد افزایش و به مقدار تعادلی خود باز می‌گردد.

نمودار بعدی مربوط به اثر تکانه نرخ ارز بر نرخ بهره است. در هر دو سناریو عکس‌العمل آنی نرخ بهره به شوک نرخ ارز یک افزایش 12% درصدی است که سپس بعد از دو دوره نرخ بهره با کاهش روبرو شده و مجدد به مقدار با ثبات خود نزدیک می‌شود. به عبارتی با افزایش نرخ ارز، تورم افزایش یافته و این مسئله منجر به افزایش نرخ بهره می‌گردد، از طرفی عرضه پول به‌دبیال افزایش ارزش ریالی صادرات نفت و نیز افزایش تولید به جهت بهبود رابطه‌ی مبادله افزایش یافته است.

تکانه ارزی ابتدا باعث بهتر شدن رابطه‌ی مبادله می‌شود و با افزایش نرخ ارز، صادرات افزایش و واردات کاهش می‌یابد. شوک ارزی در مصرف بخش خصوصی بر قیمت حقیقی تأثیر منفی می‌گذارد. احتمالاً به‌دلیل گران شدن واردات که منجر به کاهش واردات کالاهای شده و چون واردات بخشی از مصرف بخش خصوصی را تشکیل می‌دهد، لذا مصرف بخش خصوصی کاهش می‌یابد که این کاهش چندان دوام نداشته و از فصل سوم مجدد افزایش می‌یابد.

با افزایش نرخ ارز، بخش‌های مختلف تراز خارجی بانک مرکزی از جمله واردات، صادرات و همچنین درآمدهای نفتی تحت تأثیر قرار می‌گیرد و چون نفت سهم بالاتری نسبت به دو پارامتر دیگر در اقتصاد ایران دارد، تراز خارجی افزایش می‌یابد. تکانه ارزی همچنین بر خالص ذخایر ارزی بانک مرکزی تأثیر مثبت دارد. بنابراین، ذخایر ارزی بانک مرکزی و پایه پولی نیز به تبع تکانه ارزی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. با افزایش نرخ ارز، گرچه بانک مرکزی ابتدا در پاسخ به شرایط تورمی حاصل از تکانه ارزی، از طریق

تابع عکس العمل ارزی، واکنش نشان داده و نرخ رشد پایه پولی را کاهش می‌دهد ولی این وضعیت چندان بادوام نبوده و نهایتاً نرخ رشد پایه پولی افزایش می‌یابد. از سویی سطح قیمت کالاهای خارجی وارداتی در داخل و تورم آن‌ها که جرئی از تورم کل است، افزایش می‌یابد. از سویی با افزایش نرخ رشد اسمی ارز، هزینه نهایی هر واحد واردات افزایش یافته و چون تورم وارداتی بخشی از تورم کلی کشور را تشکیل می‌دهد، نهایتاً شوک ارزی موجب افزایش تورم می‌شود.

این تغییرات در نمودار بعدی نشان داده شده است. نتیجه اولیه شوک نرخ ارز، افزایش تورم به اندازه 0.036% درصد بوده است که این اثر به مرور کاهش یافته به طوری که پس از حدود سه دوره معکوس شده و پس از آن شاهد تورم به میزان 0.004% از مقدار با ثبات خود طبق سناریوی پیروی از حالت صلاح‌دید و پیش از 4 درصد طبق سناریوی پیروی از سیاست قاعده‌مند طی 4 دوره بوده است. پس از 12 دوره تورم در هر دو سناریو افزایش یافته و به مقدار با ثبات خود همگرا شده است.

همچنین عرضه‌ی پول نیز افزایش می‌یابد که منجر به افزایش تولید و اشتغال شده است. در پی افزایش عرضه‌ی پول، تولید و اشتغال نیز افزایش می‌یابد. حرکت سطح اشتغال و تولید براساس هر دو سناریو نسبتاً یکسان بوده ولی بازگشت نهایی سطح اشتغال و تولید به مقدار با ثبات خود در سناریوی پیروی از سیاست قاعده‌مند اتفاق افتاده و پس از حدود 7 دوره مشاهده می‌گردد که تولید و سطح اشتغال بر روی سطح بلند مدت خود قرار گرفته است؛ در حالی که در سناریوی پیروی از حالت صلاح‌دید بازگشت به وضعیت پایدار نزدیک به 15 دوره زمان برد است. در هر دو سناریو ابتدا تولید و سطح اشتغال 4 درصد افزایش یافته و سپس در هر دو سناریو با گذشت حدود 2 دوره از مقدار تعادلی خود کاهش یافته است. این کاهش تا حدود 1 درصد ادامه یافته و حرکت به سمت مقدار تعادلی در سناریوی پیروی از سیاست قاعده‌مند پس از 3 دوره و در سناریوی پیروی از حالت صلاح‌دید پس از 4 دوره آغاز شده است.

سطح دستمزد نیز واکنشی مشابه تولید و سطح اشتغال داشته است با این تفاوت که عکس العمل سطح دستمزد در هر دو سناریو تا حد زیادی یکسان بوده است. طبق هر دو سناریو ابتدا 0.0014% در صد افزایش سطح دستمزد مشاهده شده است. پس از گذشت 3 دوره سطح دستمزد از مقدار تعادلی خود عبور کرده و با یک کاهش جزیی از آن سطح به آن همگرا گشته و حداکثر با گذشت 10 دوره مطابق با مقدار تعادلی شده است.

نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت تکانه نرخ ارز در بی‌ثباتی‌های اقتصادی و اثرات آن بر متغیرهای کلان از جمله تولید و تورم در این مطالعه سعی شده تا با مدلسازی این بخش از تعاملات اقتصادی در چارچوب یک مدل تعادل عمومی پویای تصادفی، نحوه عملکرد بانک مرکزی در دو سناریوی سیاست‌گذاری پیش رو مورد ارزیابی قرار گیرد.

براساس سناریوی اول که تحت عنوان سیاست‌گذاری مبتنی بر تعهد از آن یاد می‌شود، بانک مرکزی ابزار پولی خود را که در اینجا نرخ رشد پول است تحت بهینه‌یابی به گونه‌ای تعیین می‌کند که کل دوره زمانی پیش روی را لحاظ کرده و اقدام به بهینه‌یابی می‌کند بدین ترتیب با اتخاذ تصمیم در زمان t ، با ورود به دوره‌های بعدی همچنان به هدف خود پاییند است و در حالت صلاح‌الدین این بهینه‌یابی در هر دوره مجدد با لحاظ کردن شرایط جدید انجام شده و بانک مرکزی تعهد موجود در سناریوی قبلی را در رفتار سیاست‌گذاری خود دنبال نمی‌کند.

با توجه به آنچه در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفت، در مجموع می‌توان گفت که در یک اقتصاد باز، نرخ ارز یک عامل مهم در طراحی سیاست‌های پولی است. نرخ ارز اسمی می‌تواند نوعی هدف میانه برای سیاست‌های پولی در یک دوره‌ی کوتاه‌مدت یا میان‌مدت باشد. نرخ ارز حقیقی صرفاً به دلیل اهمیت آن در تعیین رقابت‌پذیری کالاهای داخلی در بازارهای جهانی مورد توجه سیاست‌گذاران نیست. مطالعات زیادی پیرامون نقش نرخ ارز در اقتصاد باز صورت گرفته‌اند و نکته‌ی مشترک همه‌ی آنها این است که نرخ ارز به طور مستقیم بر رفتار سمت تولید اقتصاد مؤثر است. این مطالعه اهمیت کاتال نرخ ارز در انتقال سیاست‌های پولی را در یک اقتصاد باز آینده‌نگر برجسته‌تر می‌کند. گفتنی است با داشتن مسیر اثرگذاری نرخ ارز همچنین بهتر می‌توان سیاست‌های مبتنی بر صلاح‌الدین و تعهد سیاست‌گذار را در برخورد با شوک نرخ ارز مقایسه کرد. تحلیل‌های ما نشان می‌دهد که بدء بستان بین تولید و تورم تحت سیاست تعهد مطلوب‌تر از حالت صلاح‌الدین است. به علاوه، سیاست صلاح‌الدین در یک اقتصاد باز به نسبت یک اقتصاد بسته داتاً پایداری کمتری دارد و رسیدن به تعادل زمان بیشتری می‌طلبد.

منابع

- توكلی، اکبر و سیاح، محسن (۱۳۸۹). «تأثیر نوسانات نرخ ارز بر فعالیت‌های اقتصادی کشور»، فصلنامه پول و اقتصاد، ۴: ۱۲۳-۱۵۳.
- خوشبخت، آمنه و اخباری، محمد (۱۳۸۶). «بررسی فرآیند اثرگذاری تغییرات نرخ ارز بر تورم قیمت مصرف کننده و واردات»، پژوهشنامه اقتصادی، ۷(۲۷): ۵۱-۸۲.
- صادقی، سمیه و محمودزاده، محمود (۱۳۹۶). «انتخاب نظام ارزی بهینه برای اقتصاد ایران: رویکرد DSGE»، مجله تحقیقات اقتصادی، دوره ۵۲، شماره ۱ - شماره پیاپی ۱۱۸، صفحه ۱۳۹-۱۶۲.
- کمیجانی، اکبر و توکلیان، حسین (۱۳۹۱). «سیاست‌گذاری پولی تحت سلطه‌ی مالی و تورم هدف ضمنی در قالب یک مدل تعادل عمومی پویای تصادفی برای اقتصاد ایران»، فصلنامه تحقیقات مدلسازی اقتصادی، ۸(۲): ۱۱۷-۸۶.

- Bartolomeo, G. D.; Pietro, M. D. and Giannini, B. (2017). "Optimal monetary policy in a New Keynesian model with heterogeneous expectations". *Journal of Economic Dynamics and Control*, Volume 73: 373-387.
- Dib, A. (2001). "An Estimated Canadian DSGE Model with Nominal and Real Rigidities". *Canadian Journal of Economics*, 36: 949-72.
- Gali, J. A. and Monacelli, T. (2005). Monetary Policy and Exchange Rate Volatility in a Small Open Economy. NBER Working Papers 8905.
- Lucas, R.E. (1977). *Understanding Business Cycles, In Stabilization of the domestic and international economy*, ed. Karl Brunner and Allan H. Meltzer, Carnegie-Rochester Conference Series on Public Policy 5, Amsterdam: North Holland; pp. 7-29.
- Motl, T. and Vasicek, O. (2011). A DSGE Model View of the Czech Business Cycle. Research Center for Competitiveness of Czech Economy, WORKING PAPER č. 01/2011, ISSN 1801-4496.
- Monacelli, T. (2003). *Monetary policy in a low pass-through environment*. Working Paper Series 227, European Central Bank.
- Ncube, M. and Ndou, E. (2011). *Inflation Targeting, Exchange rate Shocks and Output: Evidence from South Africa*. (Working Paper Series, No. 134). Retrieved from African Development Bank website: free-doc-lib.com/.../working-paper-134-inflation-targeting-exchange-rate-shocks-1.pdf
- Pfeifer, J. (2014). *An Introduction to Graphs in Dynare*. Tech. rep. University of Mannheim.
- Polodoo, V.; Seetanah, B. and Padachi, K. (2011). *Exchange rate Volatility and Macroeconomic Performance in Small Island Developing States (The UOM- WCP International Conference at Meridien)*. Retrieved from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2078443.
- Polodoo, V.; Seetanah, B. and Padachi, K. (2011). *Exchange rate Volatility and Macroeconomic Performance in Small Island Developing States (The UOM- WCP International Conference at Meridien)*. Retrieved from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2078443.

- Razafindrabe, T. (2014). A multi-country DSGE model with incomplete Exchange Rate pass-through: application for the Euro area. *EconomiX Working Papers 2014-6*, Affiliation: University of Paris West - Nanterre la Défense, EconomiX.
- Svensson, Lars E.O. and Woodford, M. (2003). "Indicator Variables for Optimal Policy". *Journal of Monetary Economics*, 50(3): 691-720
- Senbeta, S. R. (2011). *A Small Open Economy New Keynesian DSGE Model for a Foreign Exchange Constrained Economy*. Department of Economics, University of Antwerp Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1812743> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1812743>
- Taylor, J. B. (1999). *Monetary Policy Rules*, Chicago: Chicago U. Press.
- Thornton, H. (1802). *An Inquiry into the Nature and Effects of the Paper Credit of Great Britain*, London: Hatchard.
- Vitola, K. and Ajevskis, V. (2011). Fixed Exchange Rate Versus Inflation Targeting Evidence from DSGE Modeling (Working paper, Latvijas Bank, ISBN 9984-676, 54-4). Retrieved from http://www.bank.lv/images/stories/pielikumi/publikacijas/petijumi/WP_2-2011-Ajevskis-Vitola.pdf
- Vukotić M. (2008). Exchange rate dynamics in an estimated small open economy DSGE model. Mimeo. Duke University, (<https://www.2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/mvukotic/exchange.pdf>)
- Wickremasinghe, G. and Silvapulle, P. (2003). "Role of Exchange Rate Volatility in Exchange Rate Pass-Through to Import Prices: Some Evidence from Japan", *Department of Econometrics and Business Statistics*, Monash University: 1-29.
- Walsh, Carl E. (2003). "Speed Limit Policies: The Output Gap and Optimal Monetary Policy". *American Economic Review*, 93(1): 265-78.
- Wijnbergen, S. V. (1989). "Exchange Rate Management and Stabilization Policies in Developing Countries". *Journal of Development Economics*, 23: 227-247.
- Zeman, R.Z.; Senaj, M.M. and Sloveska, N.B. (2008). *Modeling the development of the Slovak economy using a basic DSGE model*. Economic Modeling Journal, 16.

بیوست ۱: نتایج آزمون MCMC

